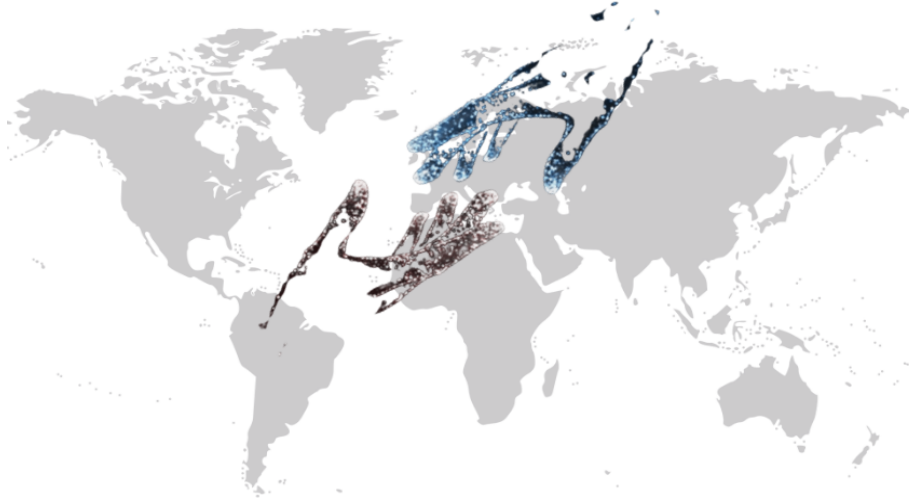

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

1. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU

THE FIRST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

6-7-8 ARALIK 2024
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Millî İrade Yerleşkesi

DECEMBER 6-7-8, 2024
Ankara Yıldırım Beyazıt University
Millî İrade Campus

Editörler | Editors

İbrahim Demir
Muhammed Oruç
Elmas Bener Otacı

ULİSA
Ulusal İhtiyaçlar ve Stratejik Araştırmalar Enstitüsü

TÜRK
KIZILAY

UNIVERSITY
OF NEW YORK
TIRANA

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi (AYBÜ) Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar (ULİSA) Enstitüsü ev sahipliğinde Türk Kızılay, AYBÜ Teknoloji Transfer Ofisi ve Tiran New York Üniversitesi ortaklığında 6-7-8 Aralık 2024 tarihlerinde **I. Uluslararası İnsani Yardım Sempozyumu (ULİYAS)** gerçekleştirilmiştir.

Geleneksel devlet diplomasisinin yanında sivil grup ve organizasyonların da etkili olabildiği insani diplomasinin bir alt dalı olarak kabul edilen insani yardım, yardımlaşmaya ve zor zamanlarda destek olmaya dayanmaktadır. Dünyada çok ciddi insani krizlerle karşı karşıya olduğumuz gerçeğiyle, günümüzde yaklaşık 245 milyon insan acil insani yardıma ihtiyaç duymaktadır. Afetler, savaş, iç çatışma, göç hareketlilikleri, salgın hastalıklar, kuraklık, etnik ayrımcılık ve açlığın insani krizlere sebebiyet verdiği görülmektedir. Günümüzde insani yardım, bayrak dalgalandırmanın, gönüllere ve zihinlere hitap etmenin ve yumuşak gücün en stratejik araçlarından biridir.

İnsani yardımın ekonomi, siyaset, sosyoloji, psikoloji, sağlık ve ilahiyat ile ilgili pek çok boyutu bulunmaktadır. Mevcut sosyoekonomik farklılıklar, ulusal ve uluslararası gelir dağılım eşitsizliklerinin artışı ve doğal afetler gibi konular insani yardımın önemini artırmaktadır. İnsani yardım çalışmalarının uygulamada olduğu kadar teoride de desteklenen çalışmaların varlığı elzemdir.

Bu bağlamda sempozyum kapsamında insani yardım alanında faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının, uluslararası örgütlerin, üniversitelerin, sivil toplum örgütlerinin, insani yardım alanında akademik çalışmalar yürüten akademisyen ve uzmanların bir araya getirilmesi amaçlanmıştır. Sempozyumda insani yardım çerçevesinde; ekonomi, hukuk, siyaset bilimi, uluslararası ilişkiler, sosyoloji, psikoloji, sağlık, ilahiyat ve sosyal hizmet gibi pek çok konu ele alınarak alandaki farklı yaklaşımlar tartışılmıştır.

The I. International Humanitarian Aid Symposium (ULİYAS) was held on December 6-7-8, 2024, hosted by the Ankara Yıldırım Beyazıt University (AYBU) Institute for International Relations and Strategic Research (ULISA-IIRSR), in collaboration with the Turkish Red Crescent, AYBU Technology Transfer Office, and the University of New York Tirana.

Humanitarian aid, considered a subfield of humanitarian diplomacy, which operates alongside traditional state diplomacy and involves the active participation of civil groups and organizations, is rooted in solidarity and support during challenging times. In the face of severe humanitarian crises worldwide, approximately 245 million people currently require urgent humanitarian assistance. Disasters, wars, internal conflicts, migration movements, epidemics, droughts, ethnic discrimination, and hunger are among the primary causes of these crises. Today, humanitarian aid has become one of the most strategic tools for raising flags, reaching hearts and minds, and leveraging soft power.

Humanitarian aid encompasses various dimensions, including economics, politics, sociology, psychology, health, and theology. The growing importance of humanitarian aid is underscored by existing socio-economic disparities, the increasing inequality in national and international income distribution, and the frequency of natural disasters. In addition to practical implementation, the presence of theoretically supported studies in humanitarian aid is essential.

Within this context, the symposium aimed to bring together public institutions, international organizations, universities, civil society organizations, and academics and experts conducting research in the field of humanitarian aid. During the symposium, diverse perspectives were discussed on topics such as economics, law, political science, international relations, sociology, psychology, health, theology, and social work within the framework of humanitarian aid.

ISBN	: 978-605-4929-39-9
Editör(ler) / Editor(s)	: İbrahim Demir, Muhammed Oruç, Elmas Bener Otacı
Yayıncı / Publisher	: Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Ankara Yıldırım Beyazıt University
E-posta / E-mail	: sempozyum.iya@aybu.edu.tr
Ağsayfası / Webpage	: https://aybu.edu.tr/uliyas
Sempozyum Tarihleri / Symposium Dates	: 6-7-8 Aralık 2024 December 6-7-8, 2024
Sempozyum Adresi / Symposium Address	: Ayvalı Mah., Gazze Cad., No.7 06010 Etlik, Keçiören, Ankara/Türkiye
Posta Adresi / Shipping Address	: Güvenevler Mah., Cinnah Cad., No.16 06690 Çankaya, Ankara/Türkiye

Aralık 2024 – December 2024

ONUR KURULU		HONORARY COMMITTEE	
Prof. Dr. Ali Cengiz KÖSEOĞLU Rektör, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Prof. Dr. Ali GÜNEŞ Rektör, Tiran New York Üniversitesi Prof. Dr. Fatma Meriç YILMAZ Genel Başkan, Türk Kızılay		Prof. Dr. Ali Cengiz KÖSEOĞLU Rector, Ankara Yıldırım Beyazıt University Prof. Dr. Ali GÜNEŞ Rector, University of New York Tirana Prof. Dr. Fatma Meriç YILMAZ President, Turkish Red Crescent	
BİLİM KURULU		SCIENTIFIC COMMITTEE	
Soy isimlerine göre listelenmiştir.		Listed by last name.	
Prof. Dr. Yücel ACER AYBÜ Prof. Dr. Emrah AKBAŞ AYBÜ Dr. Abdullah A. ALHARBİ Jazan Üniversitesi, Suudi Arabistan & Suudi Arabistan Sağlık Bakanlığı Doç. Dr. Selim ARGUN Diyanet İşleri Başkanlığı Prof. Dr. MURAT ASLAN AYBÜ Doç. Dr. Esmâ ATASOY AYBÜ Dr. Öğr. Üyesi Adisa AVDIĆ KÜSMÜŞ AYBÜ Prof. Dr. Yılmaz BİNGÖL AYBÜ Prof. Dr. Kudret BÜLBÜL Ankara Medipol Üniversitesi Doç. Dr. İbrahim DEMİR AYBÜ, ULİSA Prof. Dr. Abdulkadir DEVELİ AYBÜ Doç. Dr. Md. Nazmul İSLAM AYBÜ, ULİSA Doç. Dr. Muhammet Enes KALA AYBÜ Dr. Selman Salim KESGİN Türk Kızılay		Hakkı ODABAŞ, Ph.D. Prof. AYBU Mustafa ORÇAN, Ph.D. Prof., AYBU Ülkü İSTİKLAL ORTAKAYA, Ph.D. Research Assistant, AYBU Murat ÖNDER, Ph.D. Prof., Boğaziçi University Sevinç ÖZCAN, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU Mesut ÖZCAN, Ph.D. Prof., Social Science University of Ankara & Diplomacy Academy at the Ministry of Foreign Affairs Cihan ÖZDEMİR, Ph.D. Prof., University of New York Tirana, Albania Giray SADIĞ, Ph.D. Prof., AYBU Ali ZAFER SAĞIROĞLU, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU Merve SEREN YEŞİLTAŞ, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU Fahrettin SÜMER, Ph.D. Assoc. Prof., American University of Iraq Sulaimani, Iraq Egemen ÜNAL, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU Davut YILMAZ, Ph.D. Asst. Prof., AYBU Ümit Naci YORULMAZ, Ph.D. Turkish Cooperation and Coordination Agency (TİKA)	
Prof. Dr. Hakkı ODABAŞ AYBÜ Prof. Dr. Mustafa ORÇAN AYBÜ Dr. Ülkü İSTİKLAL ORTAKAYA AYBÜ Prof. Dr. Murat ÖNDER Boğaziçi Üniversitesi Doç. Dr. Sevinç ÖZCAN AYBÜ Prof. Dr. Mesut ÖZCAN Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi & Diploması Akademisi Başkanlığı Prof. Dr. Cihan ÖZDEMİR Tiran New York Üniversitesi Prof. Dr. Giray SADIĞ AYBÜ Doç. Dr. Ali Zafer SAĞIROĞLU AYBÜ Doç. Dr. Merve SEREN YEŞİLTAŞ AYBÜ Doç. Dr. Fahrettin SÜMER Irak Amerikan Üniversitesi-Süleymaniye Doç. Dr. Egemen ÜNAL AYBÜ Dr. Öğr. Üyesi Davut YILMAZ AYBÜ Dr. Ümit Naci YORULMAZ Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA)		Yücel ACER, Ph.D. Prof., AYBU Emrah AKBAŞ, Ph.D. Prof., AYBU Abdullah ALHARBİ, Ph.D. Asst. Prof., Jazan University, Saudi Arabia & Ministry of Health, Kingdom of Saudi Arabia Selim ARGUN, Ph.D. Assoc. Prof., Presidency of Religious Affairs, Türkiye MURAT ASLAN, Ph.D. Prof., AYBU Esmâ ATASOY, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU Adisa AVDIĆ KÜSMÜŞ, Ph.D. Asst. Prof., AYBÜ Yılmaz BİNGÖL, Ph.D. Prof., AYBU Kudret BÜLBÜL, Ph.D. Prof., Ankara Medipol University İbrahim DEMİR, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU, ULİSA-IIRSR Abdulkadir DEVELİ, Ph.D. Prof., AYBU Md. Nazmul İSLAM, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU, ULİSA-IIRSR Muhammet Enes KALA, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU Selman Salim KESGİN, Ph.D. Turkish Red Crescent	
ORGANİZASYON KURULU		ORGANIZING COMMITTEE	
Doç. Dr. İbrahim DEMİR <i>Sempozyum Başkanı,</i> Enstitü Müdürü, AYBÜ, ULİSA Dr. Selman Salim KESGİN Türk Kızılay Gülşen YILMAZ Doktora Adayı, Arş. Gör., Munzur Üniversitesi		Md. Nazmul İSLAM, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU, ULİSA-IIRSR Cihan ÖZDEMİR, Ph.D. Prof., University of New York Tirana, Albania İbrahim DEMİR, Ph.D. <i>Symposium Chair,</i> Assoc. Prof., Director, AYBU, ULİSA-IIRSR Selman Salim KESGİN, Ph.D. Turkish Red Crescent Gülşen YILMAZ Ph.D. Candidate, Res. Asst., Munzur Üniversitesi	
SEMPOZYUM SEKRETERYASI		SYMPOSIUM SECRETARIAT	
Arş. Gör. Muhammed ORUÇ AYBÜ, ULİSA Arş. Gör. Elmas BENER OTACI AYBÜ, ULİSA		Elmas BENER OTACI Res. Asst., AYBU, ULİSA-IIRSR Muhammed ORUÇ Res. Asst., AYBU, ULİSA-IIRSR	

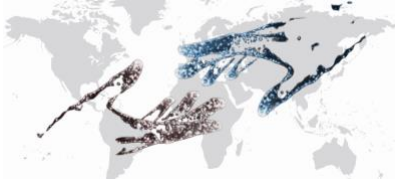
İÇİNDEKİLER | CONTENTS

Selman Salim Kesgin	1
2025'te İnsani Yardım Sektörü: Küresel İnsani Durum Raporu Özelinde Bir Değerlendirme	
Yunus Emre Aydınbaş	2
Bağış Ekonomisi: 2024 Yılı Vekaletle Yurt Dışı Kurban Organizasyonu Üzerine Bir Analiz	
Edvina Bihorac & Ali Polat	3
Comparative Analysis of Cash-Based Assistance Programs: Insights from Türkiye and Colombia	
Cem Korkut	4
Sustainable Aid Mechanisms in History: Ottoman Cash Waqfs of Rumelia	
Musab Talha Akpınar	5
Transforming Humanitarian Aid Operations with Digital Solutions and AI-Driven Systems: A Comprehensive Framework for Foundations and NGOs	
Süreyya İbiş Al-Rawe & Semra Navruz Varlı	6
Afet Durumlarında Gıda Güvencesi ile Bebek ve Küçük Çocuk Beslenmesi	
Dilara Yıldırım & Semra Navruz Varlı	7
Afet Durumlarında Beslenme Hizmetleri Yönetimi	
Yeşim Arslanoğlu & Tayfun Kalsın	8
Türk Kızılay'ın Halk Sağlığı ve Bulaşıcı Hastalıklarla Mücadeledeki Tarihsel Rolü ve İnsani Yardım Perspektifi	
Yeşim Arslanoğlu	10
6 Şubat 2023 Depremlerinde Yemek ve Kültür: Türk Kızılay'ının Yaklaşımı	
Altun Altun	11
Çatışma Bölgelerinde İnsani Boyut: Yardım ve Güvenlik	
Mehmet Can Aksekioğlu	12
Fırat Kalkanı Harekât Bölgesi'nde AFAD Personeli Perspektifinden İnsani Yardım Danışmanlığı: Saha Deneyimleri ve Öneriler	
Ahmet Ayhan Koyuncu & Mustafa Yıldız	13
İnsani Yardım Politikaları İçin Bir Model Önerisi: İDEA İnsani Yardım ve Eğitim Derneği Örneği	

Başak Eryılmaz	14
Türkiye'de Yeni Bir Afet Yönetim Sisteminin Gerekliliği	
Songül Han	15
İnsani Yardımın Sesi: Sivil Toplum	
Muhsin Ali Köksal	16
Diyanet İşleri Başkanlığı Personellerinin Yurtdışı İnsani Yardım Faaliyetlerine Katkısının İncelenmesi: Almanya Örneği	
Fatih Muhammed Çakmak	17
İnsani Yardımın Tarihi Seyri Bakımından Hilfu'l-Fudûl	
Hüsna Elif Özsoy	18
İnsani Yardım Bağlamında İsâr Kavramına Tasavvufî Yaklaşım	
Bilge Sever Kıyak	19
Bir Değer-Öğrenme Süreci Olarak Arzu (Aspiration) Teorisi ve İnsani Yardım İlişkisi	
Naghme Jabbari & Ali Polat	20
Bir Tık Bir Yardım Eli: Aracısız Dijital İnsani Yardım Modeli	
Sinan Yolalan	21
Türkiye'nin Yumuşak Güç Diplomasisi Kapsamında İnsani Yardımları: Somali Örneği	
Sadık Burak Aker	22
Türkiye's Soft Power Strategy In Balkan Countries: A Humanitarian Perspective	
Khansa Aqila Ryantono & Md. Nazmul Islam	23
Humanitarian Aids and Politics: An Analysis of Soft Power	
Sinan Aras	24
Fiziki Kumbaraların Dijital Kumbarala Dönüşüm Gerekliliği	
Özkul Haraç	26
Kamu Diplomasisi Bağlamında 50 Yıl: Kıbrıs Türk Kızılay ve Gelecek Vizyonu	
Eshraq Abdulaziz Mohammed Ahmed Al-Olofi & Hadil Ahmad Noaman Muhammed Al-Barakan	27
The Economic and Social Impacts of Cash Assistance on Poor Households in Yemen	
Azize Namdar	28
Türkiye'nin İnsani Yardımlar ve Ekonomik Kazanım İlişkisi	
Hikmet Akyol & Melahat Batu Ağırkaya	29
İnsani Yardım Lojistiğinin Etkinliğinin Ekonomik Belirleyicilerinin Analizi	

İbrahim Demir	30
İnsani Yardımda Asıl-Vekil Problemi	
Soner Hamzaçebi	31
Sosyal Gerilimler ve Kaynak Yarışı: Arakan'lı Mülteciler ile Bangladeş Yerel Halkı Arasındaki Çatışmalar	
Nubar Huseynli	32
Humanitarian Aid and Migration	
Adisa Avdić Küsmüş	33
The Impacts of Humanitarian Aid on Migration Dynamics	
Sümevra Turgut & Şirin Kılıçdoğan	34
7 Ekim Gazze-İsrail Savaşında İnsani Yardımların Sosyal Hizmet Disiplini Penceresinden İncelenmesi	
Ayesha Ashraf	35
Effectiveness of Humanitarian Aid in Migration	
Ali Zafer Sağıroğlu	36
Yerinden Edilme ve İnsani Yardım Arasındaki Çok Boyutlu İlişki: Zorluklar ve Fırsatlar	
Songül Şenlik	37
17. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin İnsani Yardım Politikasının Bir Yönü: Duaguyan	
Mehmet Tuğrul	38
Osmanlı Dönemi Vakıflarının İnsani Yardım Açısından Değerlendirilmesi "Sosyal Refah ve Dayanışma Temelli Bir Sistem"	
Hamit Aktürk	39
Dini Grupların Vitrini Olarak Yardım Organizasyonları: Deprem Bölgesi Panoraması	
Şemsettin Tabur	41
Eurocentric and Colonial/Modern Paradigms in Humanitarian Aid	
Ensar Baki	42
Ateş Hattında Engelli Olmak: İnsancıl Hukuk	
Erdi Şafak	43
İnsan Hakları ve Doğal Afetler; Uluslararası İnsan Hakları Hukuku Kurallarının Doğal Afet Sürecinde Uygulanabilirliği Meselesi	
Muhamet Kola	44
State Sovereignty and International Humanitarian Aid: A Clash of Principles in International Law	

Mehmet Zahid Yener	45
Türkiye’de Yardım Faaliyeti Yürüten Kuruluşların Hukuki Statüsü	
Abdullah Elmas	46
İnsani Yardımın Sınırları: Etik Sorunlar, Riskler ve Tartışmalar	
Fulorya İnan & Adile Sülüntay	47
Yumuşak Güç Ekseninde Türkiye’nin Afrika’ya Uyguladığı İnsani Yardımlar	
Md. Nazmul Islam & Caner Korkmaz	49
Assessing Italy’s Soft Power Communications Strategy: Under the Humanitarian Aids Policies	
İbrahim Demir & Elmas Bener Otacı	50
Domestic-International Matching Discussions in Humanitarian Aid Policy	

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Selman Salim Kesgin*

* Dr.; Kızılay Akademi Başkanlığı, Ankara, Türkiye; selman.kesgin@kizilay.org.tr; ORCID: 0000-0003-0034-2070.

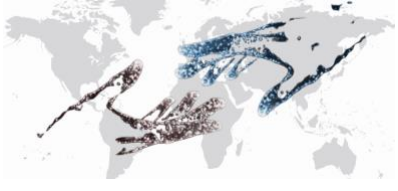
2025'te İnsani Yardım Sektörü: Küresel İnsani Durum Raporu Özelinde Bir Değerlendirme

Bu çalışma, Birleşmiş Milletler Küresel İnsani Durum Raporu'ndan hareketle, 2025 yılına girerken insani yardım sektörünün karşı karşıya olduğu zorlukları ve fırsatları ele almaktadır. Çalışmada öncelikle 2024 yılı boyunca öne çıkan stratejik, yasal ve uygulamaya yönelik gelişmeler incelenmiş ve bu gelişmelerin sektör üzerindeki etkileri analiz edilmiştir. Bu kapsamda uluslararası insancıl hukuk, afet risk yönetimi, sağlık ve göç alanındaki gelişmeler, insani yardım yönetimi ve finansmanı konusundaki gelişmeler analitik bir yaklaşımla değerlendirilmiştir.

2025 yılında insani yardım sektörünün gündemini şekillendirecek temel konular arasında silahlı çatışmaların artan etkisi, afet risk yönetimine yönelik gelişmeler, iklim değişikliğinin insani yardım üzerindeki baskısı ve insani yardımın finansman modellerinde yaşanan dönüşümler öne çıkmaktadır. Silahlı çatışmalar bağlamında, sivil nüfusun korunmasında yaşanan eksiklikler, uluslararası insancıl ve insan hakları hukukuna yönelik ihlaller dikkat çekmektedir. Afet risk yönetimi odaklı konular ise doğa kaynaklı afetlerin sıklık ve şiddetindeki artış ile bu afetlere karşı dirençli sistemlerin inşa edilmesine yönelik ihtiyaçlara odaklanmaktadır. İklim değişikliğinin sektöre etkisi, dünya çapında artan afetler ve geçim kaynaklarını tehdit eden krizlerin giderek yoğunlaşması ile daha görünür hale gelmiştir. Öte yandan, insani yardım finansmanının sürdürülebilirliği ve kaynakların daha etkili şekilde yönetilmesi sektörde tartışılan temel konular arasında yer almaktadır. Yerel aktörlerin finansman süreçlerine daha fazla dâhil edilmesi ve alternatif finansman mekanizmalarının geliştirilmesi bu noktada kritik önem taşımaktadır.

Çalışmada, insani yardım alanına dair güncel veriler ışığında 2024 yaşanan gelişmeler eleştirel bir bakış açısıyla tartışılmakta ve 2025 yılına dair beklentiler sunulmaktadır. Çalışma bu alandaki akademi tartışmalara katkı sağlayarak daha etkili, dirençli ve sürdürülebilir bir insani yardım sisteminin inşasına katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: İnsani Yardım, Çatışma, Afet, İnsani Yardımın Finansmanı, OCHA.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

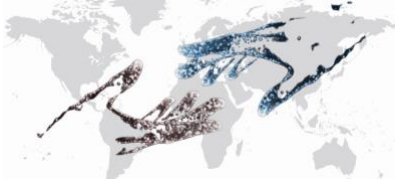
Yunus Emre Aydınbaş*

* Dr.; Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara, Türkiye; yunus.aydinbas@hbv.edu.tr; ORCID: 0000-0001-5760-9966.

Bağış Ekonomisi: 2024 Yılı Vekaletle Yurt Dışı Kurban Organizasyonu Üzerine Bir Analiz

Araştırma vekaletle yurt dışı kurban ibadetinin ekonomik ve sosyal panoramasına dair bir bakış açısı ortaya koymak amaçlanmaktadır. Bu amaçla 2024 yılı Kurban Bayramı'nda vekalet yoluyla yurt dışında kurban kestirenlerin tutum ve tercihlerini belirginleştirmeyi amaçlamaktadır. Yapılan literatür taramasında kurban organizasyonlarını araştırmaya konu edinen herhangi bir çalışma bulunamamıştır. Bu amaca yönelik olarak iki yöntem kullanılacaktır. Bunlardan birincisi geliştirilen anket formu yardımıyla 2024 yılında kurban ibadetini vekalet yoluyla yurt dışında kestirenlerin bu tercihlerinin altındaki temel motivasyon ile vekaletle yurt dışı kurban ibadeti organizasyonlarının işleyişi ile vekaletlerin yerine getirilişiyle ilgili bilgi ve bilinç seviyesi anlaşılmaya çalışılmaktadır. Anketin birinci bölümünde demografik sorulara yer verilmektedir. İkinci bölümde ise katılımcının vekaletle yurt dışı kurban ibadetini tercih etmesinin ardındaki temel motivasyonlardan; mali sebep, ibadetin meşakkatli olması, Afrika gibi yoksul ülkelere yardım etme isteği, vekalet verilen STK'yı destekleme/aidiyet nedenlerinden hangilerinin ne derece etkili olduğu belirginleştirilmiştir. Anketin üçüncü bölümünde vekalet verilen STK'yı tercih tutumunun nedenleri anlaşılmaya çalışılmakta; STK/organizasyon yöneticilerini bizzat tanıma, STK'ya aidiyet duyma, STK'nın mali açıdan şeffaf olması, kurumsal yapıya sahip olması, İslâmi usullere riayet etmesi, video kaydı göndermesi, dini gruplarla bağlantılı olup olmaması, vekalet ücretinin görece diğer STK'lardan ucuz olması gibi etmenler katılımcılara sorulmuştur. Anketin son bölümünde ise STK'ların bu organizasyonu yerine getirirken mali açıdan ne kadar şeffaf olduklarını belirginleştirmeye yönelik sorular yönlendirilmiştir. Tebliğde, etik kurul izni alınan ve saha uygulaması tamamlanan bu araştırmanın sonuçları tartışmaya açılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kurban, Sivil Toplum Kuruluşu, Mali İbadet, Bağış Ekonomisi.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Edvina Bihorac* Ali Polat**

* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye;
edvina.bihorac@gmail.com; ORCID: 0009-0005-8026-208X.

** Prof. Dr.; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; alipolat@aybu.edu.tr; ORCID: 0000-0001-6041-5003.

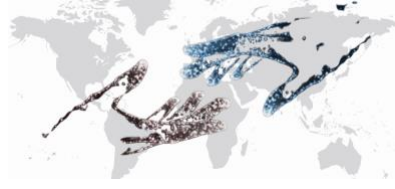
Comparative Analysis of Cash-Based Assistance Programs: Insights from Türkiye and Colombia

This study explores the implementation of cash-based assistance (CBA) programs in Türkiye and Colombia, highlighting their similarities and differences in terms of tackling economic and social challenges, including migration. These two countries were chosen because they share comparable conditions in the respective aspects. Both Türkiye and Colombia have experienced significant crises-Türkiye with a large influx of migrants from neighbouring countries such as Syria and Colombia with largely Venezuelan migration-leading to the adoption of cash-based interventions, aiming at supporting vulnerable populations.

The comparative study discusses the key contextual factors that affect the design and execution of CBA programs in each country. It explores how economic structures, social challenges, and migration trends influence program objectives, target groups, and operational frameworks. A comparative analysis assesses the outcomes of these programs, emphasizing their effectiveness and how well they align with broader social welfare systems.

This study aims to identify best practices and lessons that can guide future policies, while also pinpointing areas for improvement, by examining the successes and challenges faced in Türkiye and Colombia. The findings are intended to promote mutual learning and inspire innovative CBA strategies that strengthen resilience among displaced and vulnerable communities. Cross-regional perspective enhances our understanding of how different contexts can shape humanitarian strategies, providing valuable insights for policymakers and practitioners.

Keywords: Humanitarian Aid, Cash Based Assistance (CBA), Humanitarian Strategy, Aid Financing.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Cem Korkut*

* Doç. Dr.; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, ckorkut@aybu.edu.tr; ORCID: 0000-0002-1104-5330.

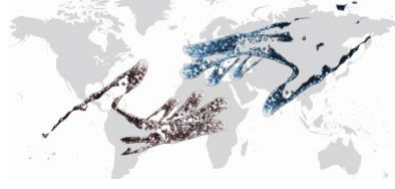
Sustainable Aid Mechanisms in History: Ottoman Cash Waqfs of Rumelia

Humanitarian aid has historically been a critical response to the crises that afflict human societies, transcending boundaries of time and place. Among the most notable historical examples of sustainable aid mechanisms are the cash waqfs established in Ottoman Rumelia. These institutions exemplify an enduring model of social welfare and financial sustainability, grounded in Islamic charitable practices.

This study explores how Ottoman cash waqfs in Rumelia were structured and operated, shedding light on their ability to address socioeconomic disparities through a combination of charity and financial innovation. By examining archival records and historical sources, the paper highlights how these waqfs provided a consistent flow of aid for public goods such as education, health care, and social security. Furthermore, it draws connections between these historical practices and contemporary approaches to sustainable aid, offering insights into how such models could inform modern humanitarian aid strategies.

This paper argues that the Ottoman cash waqfs not only addressed immediate humanitarian needs but also created a self-sustaining ecosystem of aid, blending economic prudence with social responsibility. The analysis underscores the relevance of these historical practices in today's global context, where sustainable and culturally sensitive aid mechanisms are urgently needed.

Keywords: Humanitarian Aid, Sustainable Development, Ottoman Cash Waqfs, Rumelia, Charitable Institutions.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

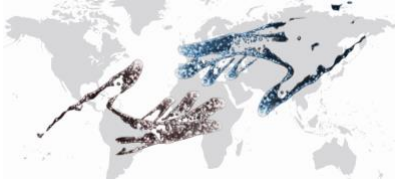
Musab Talha Akpınar*

* Dr.; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; mtakpinar@aybu.edu.tr; ORCID: 0000-0003-4651-7788.

Transforming Humanitarian Aid Operations with Digital Solutions and AI-Driven Systems: A Comprehensive Framework for Foundations and NGOs

This study investigates the transformative impact of digital solutions and AI-driven systems in enhancing the efficiency, transparency, and effectiveness of humanitarian aid operations. With a focus on foundations and NGOs, the research addresses key questions such as how digital tools can optimize resource distribution, improve real-time monitoring, and foster accountability in crisis management. The central hypothesis posits that the integration of digital platforms, big data analytics, and AI-driven technologies significantly enhances operational outcomes by streamlining resource allocation, enabling predictive analytics for post-disaster needs, and improving donor and volunteer engagement. Utilizing a case study methodology, the research examines real-world applications of digital technologies in prominent humanitarian organizations, analyzing their successes, challenges, and scalability. Through qualitative analysis of these cases, the study aims to provide actionable insights for designing a comprehensive digital framework tailored to the unique demands of humanitarian aid. The findings seek to bridge the gap between traditional practices and innovative technological solutions, contributing to the development of more resilient and efficient systems for global humanitarian efforts.

Keywords: Humanitarian Aid, Digital Solutions, Artificial Intelligence, Resource Optimization, Case Study Analysis.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Süreyya İbiş Al-Rawe* Semra Navruz Varlı**

* Lisansüstü Öğrenci; Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye; sureyya.ibis@gazi.edu.tr; ORCID: 0009-0009-7024-4821.

** Doç. Dr.; Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye; semranavruz@gazi.edu.tr; ORCID: 0000-0002-0698-6021.

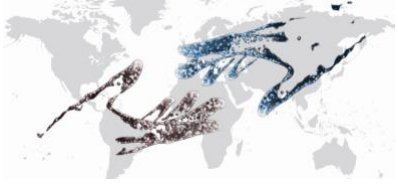
Afet Durumlarında Gıda Güvencesi ile Bebek ve Küçük Çocuk Beslenmesi

Doğal afetler, insanların hayatında dramatik ve ani değişimlere yol açarak maddi ve manevi kayıplara sebep olmaktadır. Bu kayıplar, insanların giyinme, barınma, beslenme, sağlık ve eğitim gibi temel ihtiyaçlara erişimini olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Ülkemizde özellikle depremler, en yıkıcı etkileri hissettiğimiz doğal afetlerin başında gelmektedir.

Depremler, barınma, gıda tedariki, gıdanın saklanması ve besine erişim gibi konuları ciddi şekilde olumsuz etkileyebilir. Depremzedelerin yaşam alanlarının değişmesi, yaşadıkları travmalar, iş ve mal kayıpları, uzuv kayıpları gibi durumlar; bireylerin yaşam tarzını ve dolayısıyla beslenme alışkanlıklarını ve gıdaya erişim olanaklarını önemli ölçüde değiştirebilir. Özellikle ailelerin çadır veya konteyner gibi geçici barınma alanlarında yaşamaya başlaması, afet bölgesinde gıda lojistiği ve üretiminin aksaması, bölgeden diğer bölgelere göç edilmesi gibi durumlar gıda güvencesizliğini artırmaktadır. Bu güvencesizlik, özellikle kadınlar, bebekler, çocuklar, yaşlılar, kronik hastalar ve engelliler gibi hassas gruplar üzerinde daha ciddi etkiler yaratmaktadır. Araştırmalar, afet sonrası bölgelerde gıda güvencesinin değerlendirilmesinin, ailelerin ve hassas grupların besine erişiminin belirlenmesi açısından kritik olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle afet ve savaş gibi acil durumlarda, gebe ve emziren kadınlar ile 0-23 aylık bebeklerin beslenme açısından en yüksek risk grubunda olduğu gözlemlenmiştir. Anne karnında başlayan ve bebeğin yaşamının ilk 1000 gününü kapsayan dönem, bebeğin gelecekteki sağlığı, fiziksel ve bilişsel gelişimi, sosyal hayata uyumu ve akademik başarısı gibi birçok alanda belirleyici bir öneme sahiptir. Afet dönemlerinde travma, mahrem alana erişim, zorlaşan yaşam koşulları gibi sebepler emzirme oranlarında düşüşe dolayısıyla bebeğin kendisi için en uygun olan besine erişimine engel olabilmektedir. Ayrıca bu dönemde gıda güvencesizliği, uygun tamamlayıcı gıdaya erişimin sağlanmasına engel olabilmektedir. Tüm bunlar bebek sağlığı ve gelişimi açısından risk faktörü oluşturarak farklı sağlık problemlerine zemin hazırlamaktadır.

Bu nedenle, gebe ve emziren kadınların ve bebeklerinin yeterli ve çeşitli gıdaya erişimi hem anne hem de bebek sağlığı açısından hayati öneme sahiptir. Gıda güvencesinin sağlanması, bebeklerin büyüme ve gelişim süreçlerinin desteklenmesi, emzirme durumunun değerlendirilmesi gibi konular, deprem gibi doğal afetlerin halk sağlığı üzerindeki etkilerini azaltmada kritik bir rol oynamaktadır. Bu bağlamda yapılacak araştırmalar, afet sonrası uygun müdahalelerin planlanmasında yol gösterici olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bebek ve Küçük Çocuk Beslenmesi, Deprem ve Gıda Güvencesi, Doğal Afetlerde Beslenme, Afet Döneminde Emzirme.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Dilara Yıldırım* Semra Navruz Varlı**

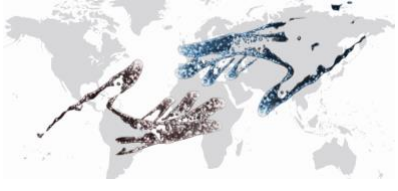
* Lisansüstü Öğrenci; Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye; dilara.yildirim3@gazi.edu.tr; ORCID: 0009-0000-2501-2727.

** Doç. Dr.; Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye; semranavruz@gazi.edu.tr; ORCID: 0000-0002-0698-6021.

Afet Durumlarında Beslenme Hizmetleri Yönetimi

Bu çalışmada, doğal afetlerde beslenme ve beslenme hizmetleri açısından yapılacak olan uygulamaların incelenmesi amaçlanmıştır. Afetler günümüzün ve geleceğin kaçınılmaz küresel sorunları arasında yer almaktadır. Afetler, doğal nedenlerden veya insan kaynaklı nedenlerden ortaya çıkabilen, çevresel hasar, birçok can ve mal kayıpları ve olumsuz pek çok psikolojik etkilere yol açabilen, insanların yaşamlarını tehdit eden ve bozan bir durum olarak tanımlanmaktadır. Depremler, kasırgalar, yangınlar ve ekstrem hava koşulları doğal afetler arasında sayılabilmektedir. Doğal afetler yalnızca ölüm ve yaralanmalara neden olmakla kalmaz, aynı zamanda deprem sonrası çeşitli hastalıkların ortaya çıkması, temiz suya ulaşımın zor olması ve psikolojik ve fizyolojik travmalar gibi bazı halk sağlığı sorunlarına da yol açabilir. Ülkemizde dahil olmak üzere her yıl meydana gelen doğal afetlerin sayısı son yıllarda önemli ölçüde artmaktadır. Tüm bunlar değerlendirildiğinde ülkemiz için özel önem taşıyan depremlere mümkün olabilecek en uygun şekilde hazır olunması bir zorunluluk haline gelmektedir. Literatürdeki çalışmalar incelendiğinde kısa dönemde beslenme hizmetleri temin edilmesi kolay, bozulmaya karşı dayanıklı ve enerji içeriği yüksek besinlerden yararlanılması gerekliliği, uzun dönemde ise bebekler, yaşlılar vb. hassas grupların enerji ve protein yetersizliğini önlemek adına verilen sıcak yemek hizmeti sonlandırılarak aile mutfak seti ve kuru besinler dağıtılması önerilmektedir. Araştırmalar ülkemizde meydana gelen afetler sırasında ve sonrasında deprem gibi acil durumlarda beslenmenin sadece açlığı karşılamamasının aynı zamanda meydana gelebilecek mikro ve makro besin ögesi eksikliklerinin meydana gelmeden önce engellenmesinin gerekliliğini vurgulanmaktadır. Bu durumun önüne geçilebilmesi için ise deprem gibi afetlerin ardından depremzedelerdeki beslenme ile ilişkili sağlık sorunları incelenmelidir. Bu sağlık sorunlarına yönelik beslenme hizmetleri mümkün olan en kısa sürede en güvenilir şekilde tedarik edilmelidir. Ayrıca ülkemizde deprem gibi afetlerin ardından oluşabilecek sağlık sorunlarını minimuma indirebilmek amacıyla verilmesi gereken beslenme hizmeti ile ilgili daha çok çalışmaya ihtiyaç olduğu da ortadadır.

Anahtar Kelimeler: Afet Hazırbulunuşluğu, Deprem, Beslenme, Beslenme Hizmeti.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

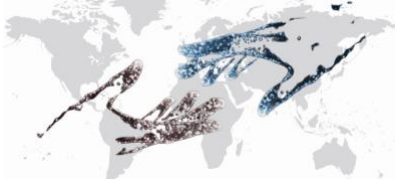
Yeşim Arslanoğlu* Tayfun Kalsın**

* Bakım ve Rehabilitasyon Uzmanı; Türk Kızılay, Ankara, Türkiye; ysmarss@hotmail.com; ORCID: 0009-0008-4326-8417.

** Lisanüstü Öğrenci; Türk Kızılay, Ankara, Türkiye; tayfunkalsin0@gmail.com; ORCID: 0009-0001-1571-6461.

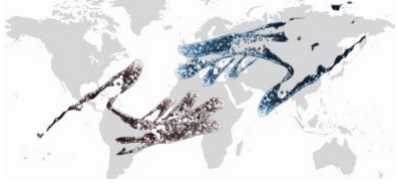
Türk Kızılay'ın Halk Sağlığı ve Bulaşıcı Hastalıklarla Mücadeledeki Tarihsel Rolü ve İnsani Yardım Perspektifi

Halk sağlığı, toplumların sağlığını koruma ve geliştirme amacı taşıyan disiplinler arası bir alandır. Bulaşıcı hastalıklar, toplumların sağlığını tehdit eden ve insan hayatını olumsuz etkileyen önemli sağlık sorunlarından. Afetler, savaşlar ve kriz durumları ise, halk sağlığını ve bulaşıcı hastalıklarla mücadeleyi daha da kritik hale getiren faktörler arasında yer almaktadır. Bu tür durumlarla başa çıkmak, hızlı ve etkili müdahale gerektirirken, insani yardım kuruluşlarının rolü de büyük önem taşır. Türk Kızılay, tarihsel süreç boyunca halk sağlığı ve bulaşıcı hastalıklarla mücadele etmek adına önemli görevler üstlenmiştir. Bu çalışma, Türk Kızılay'ının halk sağlığı ve bulaşıcı hastalıklarla mücadeledeki tarihsel rolünü incelemeyi ve gelecekteki müdahalelere yönelik stratejik öneriler sunmayı amaçlamaktadır. Çalışmada kullanılan literatür, belirli bir metodolojik çerçeveye dayanarak seçilmiştir. Literatür taraması, 2000-2023 yılları arasında yayımlanan Türk Kızılay'a ait yıllık faaliyet raporları, uluslararası kuruluşların sağlık ve afet raporları incelenmiştir. İncelenen belgeler, Türk Kızılay'ının 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'ndan COVID-19 pandemisine kadar uzanan süreçte, 20'den fazla büyük afet ve kriz durumunda etkin sağlık hizmeti sunduğunu göstermektedir. Örneğin, 1939 Erzincan Depremi sonrasında sağlanan hijyen kitleri ve sağlık eğitimleri sayesinde kolera salgınının yayılımının önleildiği tespit edilmiştir. Aynı şekilde, 2023 Pakistan Sel Felaketi sırasında dağıtılan mobil sağlık üniteleri, binlerce kişinin sağlık hizmetine erişimini sağlamıştır. Ayrıca, COVID-19 pandemisi sırasında Türk Kızılay, hijyen malzemesi dağıtımı ve toplumsal bilinçlendirme faaliyetleriyle halk sağlığını korumayı amaçlamıştır. Türk Kızılay, tarihsel süreç boyunca halk sağlığını koruma ve bulaşıcı hastalıklarla mücadele konularında önemli bir rol üstlenmiştir. İncelenen literatür ve tarihsel veriler, kuruluşun afet ve kriz durumlarında sağlık hizmetlerinin hızla organize edilmesi, salgın yönetimi, hijyen eğitimi ve uluslararası insani yardım faaliyetleri ile toplum sağlığına kapsamlı katkılar sunduğunu göstermektedir. Özellikle salgın hastalıklarla mücadelede sağladığı yapısal ve operasyonel destek hem ulusal hem de uluslararası düzeyde fark yaratan uygulamalar olarak öne çıkmıştır. Bu bağlamda, Türk Kızılay'ın halk sağlığı alanındaki rolünü daha etkin bir şekilde sürdürebilmesi için stratejik planlamaların yapılması gerekmektedir. Gelecekte, yerel yönetimlerle daha güçlü iş birliklerinin kurulması, afet müdahale kapasitelerinin artırılması ve topluma yönelik hijyen bilincini yükseltmeyi hedefleyen eğitim programlarının genişletilmesi önerilmektedir. Ayrıca, küresel salgınlarla mücadelede deneyim ve uzmanlığını paylaşarak uluslararası iş birliklerine liderlik etmesi, Türk Kızılay'ın halk sağlığı alanındaki stratejik konumunu daha da güçlendirecektir. Bu çalışma, Türk Kızılay'ın tarihsel rolünü anlamaya ve gelecekteki halk sağlığı odaklı stratejilere rehberlik etmeye yönelik önemli bir çerçeve sunmaktadır. Toplum sağlığını koruma ve bulaşıcı hastalıkları önleme konularında geliştirilecek yenilikçi yaklaşımlar, yalnızca bireysel sağlığı değil,

toplumsal dayanıklılığı artırmada da kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Türk Kızılay, Halk Sağlığı, Bulaşıcı Hastalıklar, İnsani Yardım.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

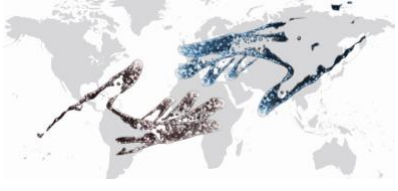
Yeşim Arslanoğlu*

* Bakım ve Rehabilitasyon Uzmanı; Türk Kızılay, Ankara, Türkiye; ysmarss@hotmail.com; ORCID: 0009-0008-4326-8417.

6 Şubat 2023 Depremlerinde Yemek ve Kültür: Türk Kızılay'ının Yaklaşımı

Afet yönetimi ve insani yardım süreçlerinde kültürel duyarlılığın ve yerel değerlere saygının vazgeçilmez bir gereklilik olduğu bilinen bir gerçektir. 6 Şubat 2023 tarihinde Türkiye'yi derinden sarsan depremler sonrasında, Türk Kızılay, afet bölgelerinde yürüttüğü beslenme hizmetleriyle yalnızca afetzedelerin fizyolojik ihtiyaçlarını karşılamakla kalmamış, aynı zamanda yerel yemek kültürüne duyduğu derin saygıyı ve insana verdiği önemi somut bir biçimde göstermiştir. Türk Kızılay'ın, afet bölgelerinde sunduğu gıda yardımlarının yerel halkın kültürel alışkanlıklarıyla uyumlu bir şekilde planlanması, bu yardımların etkinliğini ve kabulünü artırmış, yardımların daha güçlü bir toplumsal bağ ve aidiyet oluşturmaya olanak sağlamıştır. Örneğin, Hatay'da somun ekmek yerine yerel halkın damak tadına uygun olarak lavaş ekmeği sunulması veya Gaziantep'te yöresel nohut yemeklerinin menüye dahil edilmesi gibi uygulamalar, Türk Kızılay'ın afet yardım stratejilerinde kültürel hassasiyetin ve insana verilen değer ön planda olduğunu gösteren somut örneklerdir. Afet dönemlerinde sunulan gıda, yalnızca fiziksel bir ihtiyaç olmanın ötesine geçmekte, aynı zamanda toplumsal bağları güçlendiren, kültürel kimliği pekiştiren bir araç olarak işlev görmektedir. Türk Kızılay, afet bölgesinde yerel ve geleneksel yemeklerin korunmasını teşvik ederek, kültürel mirasın sürekliliğini sağlamış, toplumsal dayanışmayı ve afet sonrası toplumsal uyumu güçlendirmiştir. Bu bağlamda, kültürel duyarlılıkla yapılan insani yardım çalışmaları, yerel halkın yardımların gerekliliği ve etkinliği konusunda yüksek bir memnuniyet duymasını sağlamış ve afet sonrası sosyal ve psikolojik iyileşme süreçlerine olumlu etkilerde bulunmuştur. Türk Kızılay'ın afet yönetimindeki kültürel duyarlılığa dayalı insani yardım stratejileri, sadece fizyolojik ihtiyaçların karşılanmasıyla sınırlı kalmamış, aynı zamanda insan onuruna saygı ve kültürel mirasa bağlılıkla şekillenmiştir. Bu yaklaşım, diğer insani yardım kuruluşları için örnek teşkil edebilecek bir model sunmakta olup, afet yardımlarında kültürel bağlamın göz ardı edilemeyecek derecede önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, Türk Kızılay'ın insani yardım stratejileri, afet dönemlerinde kültürel duyarlılığı göz ardı etmeyen bir model olarak, diğer kuruluşlar için de rehber niteliği taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk Kızılay, Yemek Kültürü, Afet Yönetimi, İnsani Yardım.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

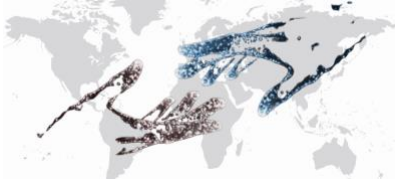
Altun Altun*

* Doç. Dr.; Hakkari Üniversitesi, Hakkari, Türkiye; altunaltun@hakkari.edu.tr; ORCID: 0000-0003-2040-9965.

Çatışma Bölgelerinde İnsani Boyut: Yardım ve Güvenlik

Çatışma bölgeleri insani yardımlar, şiddetin önlenerek güvenliğin sağlanması açısından uluslararası siyasetin en önemli unsurlarından biri haline gelmiştir. Bu bölgelerde yaşayan siviller, insancıl hukuk ihlalleri, göç, yoksulluk ve temel hizmetlere erişimde yaşanan bir dizi olumsuz tehditle karşı karşıya kalmaktadır. Bu bağlamda, insani yardım ve insani güvenlik, birbirini tamamlayan ve destekleyen iki kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. İnsani yardım, insanların acil ihtiyaçlarını karşılayarak insani güvenliği sağlarken insani güvenlik ise insanların uzun dönemde korunmasını ve kalkınmasını hedeflemektedir. Güvenlik, uluslararası düzeydeki ilişkileri belirleyen temel unsurların başında gelmektedir. Küreselleşme süreci yeni tehditlerin ortaya çıkmasına, mevcut tehditlerin şekil değiştirmesine ya da daha etkili hale gelmesine neden olmaktadır. Tehdit türlerinin artması ve şekil değiştirmesi ve Soğuk Savaş sonrası oluşan yeni dünya düzeninin yeni bir güvenlik konseptine ihtiyaç duyması, güvenlik alanında yeni bir perspektifin gelişmesini de tetiklemiştir. Günümüzde insani güvenlik/birey güvenliği, güvenlik politikalarının ana merkezine oturmuş durumdadır. Akademik ve uluslararası arenada kavramın çerçevesi oluşturulmaya çalışılırken aynı zamanda da insani güvenliğin nasıl sağlanacağı tasarımları yapılmaktadır. Çatışma bölgelerindeki insani krizler, küresel bir sorun olarak kabul edilmekte ve bu sorunun çözümü için uluslararası iş birliği ve koordinasyonun güçlendirilmesi gerekmektedir. Bu çalışma insani yardım ve insani güvenlik kavramlarını derinlemesine inceleyerek, bu iki kavram arasındaki ilişkiyi ve günümüzde çatışma bölgelerindeki sorunlara çözüm bulmadaki önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: İnsani Yardım, İnsani Güvenlik, Çatışma Bölgeleri, İnsancıl Hukuk, Küreselleşme.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Mehmet Can Aksekioglu*

* Şube Müdür V.; Kırklareli İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü, Kırklareli, Türkiye;
mcanaksekioglu@gmail.com.

Fırat Kalkanı Harekât Bölgesi'nde AFAD Personeli Perspektifinden İnsani Yardım Danışmanlığı: Saha Deneyimleri ve Öneriler

2024 itibarıyla insani yardım sektörü, küresel çatışmalar, mülteci krizleri, iklim değişikliği ve pandemiler nedeniyle benzeri görülmemiş bir talep ile karşı karşıyadır. Bu zorlukların en belirgin yaşandığı yerlerden biri, Fırat Kalkanı Harekât Bölgesi'dir. Türkiye'nin sınır güvenliği ve bölgesel istikrar amacıyla oluşturulan bu bölgede, insani yardım faaliyetleri kritik bir rol oynamaktadır. Bu çalışma, AFAD personeli perspektifinden bölgedeki insani yardım danışmanlığı deneyimlerini, karşılaşılan zorlukları ve bu zorluklara karşı geliştirilen yenilikçi çözüm önerilerini ele almaktadır.

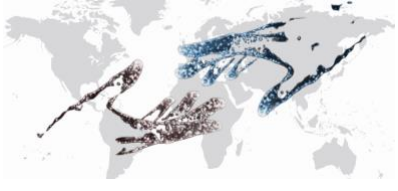
Bildiride, bölgedeki insani yardımın operasyonel dinamikleri, saha tecrübelerine dayalı olarak tartışılmaktadır. Güvenlik sorunları, lojistik engeller ve yerel halkla kurulan iletişimde yaşanan zorluklar gibi temel konulara odaklanılacaktır. Ayrıca, bu zorluklar karşısında insani yardım organizasyonlarının nasıl daha etkin bir şekilde çalıştığı, bölge halkı için hangi somut çözümlerin geliştirildiği örneklerle açıklanacaktır.

Bunun yanı sıra, AFAD'ın bölgeye yönelik projelerinin, yerel halkın yaşam koşullarını iyileştirmeye ve geçici koruma statüsünde bulunan Suriye vatandaşlarının geri dönüşlerini teşvik etmeye yönelik etkisi incelenecektir. Bölgedeki insani yardım çalışmalarında teknoloji ve veri temelli yaklaşımların etkinliği de ele alınacaktır.

Çalışma ayrıca, saha deneyimlerinden elde edilen tecrübeler ışığında, insani yardımın sürdürülebilirliği ve etkililiği için uygulanabilir politika önerileri sunmaktadır. Bu bağlamda, yerel kapasite geliştirme, uluslararası iş birlikleri ve yenilikçi lojistik yaklaşımlar vurgulanmaktadır.

Bu bildirinin amacı, bölgedeki insani yardım faaliyetlerinden çıkarılan dersleri paylaşmak, insani yardım sektöründe daha geniş bir perspektif sunmak ve gelecekteki krizlere karşı uygulanabilir stratejiler geliştirilmesine katkıda bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler: İnsani Yardım, AFAD Perspektifi, Saha Deneyimi.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Ahmet Ayhan Koyuncu* Mustafa Yıldız**

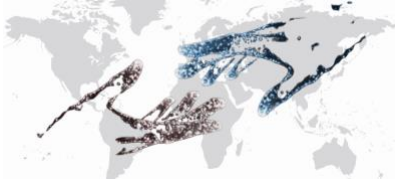
* Doç. Dr.; Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon, Türkiye; ahmetakoyuncu@hotmail.com; ORCID: 0000-0002-5401-7647.

** Genel Başkan; İDEA İnsani Yardım ve Eğitim Derneği, Gaziantep, Türkiye; mmustafayildiz@hotmail.com.

İnsani Yardım Politikaları İçin Bir Model Önerisi: İDEA İnsani Yardım Ve Eğitim Derneği Örneği

İDEA İnsani Yardım Derneği, oldukça genç ve küçük ölçekli bir yardım derneği olarak, uyguladığı politikalarla kapasitesinin çok üstünde bir iş yapmış ve önemli bir başarı örneği ortaya koymuştur. 2018 yılında Gaziantep'in İslâhiye ilçesinde kurulan İDEA, benzer özelliklere sahip diğer derneklerden farklı bir yol izleyerek başlangıçta birden fazla ülkede yardım faaliyetleri yürütmek yerine, sadece bir ülkeye odaklanmayı tercih etmiş, geçici yardım faaliyetleri yerine kalıcı çalışmalar yürütmeyi amaç edinmiştir. Hedef ülke olarak belirlediği Çad'da öncelikli olarak dezavantajlı gruplara yönelik projeler yapmış; Eğitim ve sağlık kurumları inşa etmiş ve cezaevlerinin ıslahına yönelik çalışmalar yapmıştır. 2500 civarında su kuyusu açarak yaklaşık 1,5 milyon insanı temiz suya kavuşturmuştur. Bütün bunların yanı sıra kültürel alanı ihmal etmemiş, kurduğu Yayınevi ile Çad ile ilgili kitaplar yayınlamış; açtığı Afrika Araştırmaları Merkezi ile akademik ve Kültürel alanı desteklemiştir. Hedef ülkeyi geçici bir yardım dağıtım lokasyonu olarak görmeyip, orada kalıcı olmayı hedeflemesi İDEA'ya Çad'da geniş bir tanınırlık sağlamış; böylece üst düzey siyasi, bürokratik, akademik ve dini çevrelerle iyi ilişkiler kurması mümkün olmuştur. Kurulan bu dostluklar Çad-Türkiye ilişkilerini olumlu etkilemiştir. Bu bağlamda İDEA, insani yardımın, doğru kullanıldığında bir yumuşak güç diplomasisine dönüşebileceğine önemli bir örneklik teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: İDEA, İnsani Yardım, Çad.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Başak Eryılmaz*

* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; beryilmaz@aybu.edu.tr; ORCID: 0000-0001-6721-2858.

Türkiye’de Yeni bir Afet Yönetim Sisteminin Gerekliliği

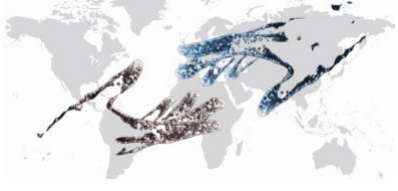
Afetlerin yıkıcı etkisinin en aza indirgenmesi ve toplumların afete karşı dayanıklılığının artırılması çağımızın en önemli çalışma konularındandır. Çalışmamızda afet yönetimi özelinde kamu, özel sektör, yerel yönetimler, üniversiteler ve sivil toplum örgütlerinin risk yönetimi ve kriz yönetimi süreçlerinde optimal entegrasyonu hedeflenmektedir. Özellikle yerel yönetimlerin yenilenecek örgüt yapısı ile üstlenecekleri risk analizi yapma ve hızlı müdahale gibi sorumluluklarını etkin ve yaygın bir şekilde başarabilmeleri için yeni bir politik düzenlemeye ihtiyaç duyulacaktır. Akılcı ve etkin güncel politikalar geliştirilerek afet yönetimi sürecine dahil olan kurum ve kuruluşların çözüme yönelik sorumluluk taşıyacağı yeni bir afet yönetim modeli önerisinde bulunmak amaçlanmıştır.

Çalışmada, afet ve acil durumlara yönelik risk yönetimi stratejileri, Sendai Çerçevesi afet risklerinin azaltılması için AFAD’ın hazırlamış olduğu raporlar incelenmiştir. Kurumlar arası ilişkiler/iş birlikleri, afet hazırlıkları, risk yönetimi stratejileri ve karşılaşılan zorluklar, hiyerarşik yapılar ve karar alma süreçleri, toplumsal hazırlık süreçlerinde yapılan etkinliklere ilişkin bilgi edinebilmek için literatür araştırması yapılmıştır. ABD, Japonya ve Çin gibi ülkelerin Afet ve Risk Yönetim sistemini hangi örgütsel oluşum ile oluşturdukları kıyaslama yapabilmek için değerlendirilmiştir.

Konu ile ilgili literatür sadece Türkiye ile sınırlandırılmaksızın taranmış ve mevcut afet yönetim süreçleri ilgili ulusal veya uluslararası çok sayıda kurumun mevzuatı incelenmiştir. Bunlarla beraber 06 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş Depreminin ardından çeşitli sorunların tespit edildiği bürokratik deneyimler, AFAD müdahale bağlamında koordinasyon eksikliği, yerel yönetim ve sivil toplum kuruluşları ile organize olamaması, teknolojinin sunduğu sistemlerin kullanılmaması ve erken uyarı sistemlerinin eksikliği gibi çeşitli sorun sahaları incelenmiştir.

Merkezi hükümetin koordinasyon yeteneğindeki gücü; afet öncesi yapılması gereken risk analizinde ve afet sonrası gerçekleştirilen müdahale süreçlerinde yerel yönetimlere yetki dağılımı ve sorumluluk paylaşımı; hızlı karar almayı sağlayan teknoloji kullanımı; önceden belirlenmiş ancak hantal işleyen prosedürleri yerine bürokraside esnek davranışı kolaylaştıran otoriter disiplin yapısının örgütsel özümsemesi, toplumun her kesimine uygun eğitim ve geri dönüt programlarının gerektiği gibi bir çok madde öngörülmektedir. Çalışmamızda paylaşılan bilgiler ışığında Türkiye’nin kendi toplumsal yapısına uygun yeni bir modelleme geliştirilerek Afet Yönetim Sisteminin güncellenmiş bir şekilde hayata geçirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Afet Sosyolojisi, Afet Yönetimi, Risk Analizi, AFAD, Sendai Çerçevesi.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

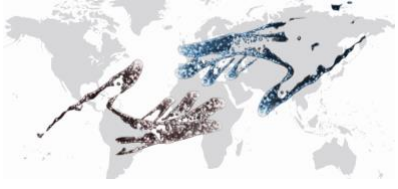
Songül Han*

* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; Türk Kızılay; songulhan@kizilay.org.tr; ORCID: 0009-0007-4142-0529.

İnsani Yardımın Sesi: Sivil Toplum Kuruluşları

İnsani yardım, “doğal afetler, çatışmalar, savaşlar, siyasi ve ekonomik krizlerin yaşandığı ve yaşanmaya devam ettiği ülkelerde insan güvenliğini tehdit eden unsurları ortadan kaldırmak amacıyla; açlık, kuraklık gibi sorunların olduğu yerlerde iyileştirme ve acil müdahale amacıyla yapılan faaliyetlerdir. Bu alanda, Sivil Toplum Kuruluşları (STK’lar) önemli bir rol oynamaktadır. STK’lar, yerel ve uluslararası düzeyde gönüllü ve profesyonel ekipleriyle kriz anlarında hızlı müdahale, uzun vadeli destek ve toplumsal farkındalık yaratma gibi önemli görevler üstlenirler. STK’ların kriz zamanlarında hızlı hareket etme yeteneği, acil durumlarda hayati yardım malzemelerinin dağıtımını, sağlık hizmetleri ve geçici barınma gibi temel ihtiyaçların karşılanmasında kritik bir öneme sahiptir. Bu kuruluşlar, devletler ve büyük uluslararası organizasyonlara göre daha esnek bir yapıya sahip oldukları için, kriz bölgelerine hızlıca erişim sağlayabilirler. Ayrıca, STK’lar yalnızca kriz durumlarıyla sınırlı kalmayıp, kriz sonrası dönemde de toplulukların iyileşme sürecine katkı sağlarlar. Eğitim, sağlık, ekonomik kalkınma ve toplumsal dayanıklılığın artırılması gibi uzun vadeli projelerle sürdürülebilir kalkınmayı desteklerler. Bunun yanı sıra, medya ve kamuoyu aracılığıyla farkındalık yaratma çalışmaları yaparak, kriz bölgelerindeki ihtiyaçlara dikkat çeker ve kaynak yaratma çalışmalarında bulunurlar. STK’ların etkili olabilmesi için şeffaflık, hesap verebilirlik ve yerel halkla iş birliği önemlidir. Bu unsurlar, güven inşa edilmesine ve yardımların doğru şekilde hedeflenmesine olanak tanır. Toplumların zorluklarla başa çıkma kapasitesini artıran ve dayanışmayı güçlendiren STK’lar, insani yardım alanında vazgeçilmez aktörler arasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hızlı müdahale, Savunuculuk ve Farkındalık, Uzun Vadeli Projeler, Yerel ve Küresel İş Birliği, Güven ve Şeffaflık.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

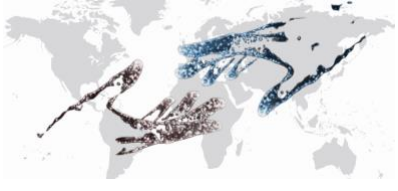
Muhsin Ali Köksal*

* İmam-Hatip; Diyanet İşleri Başkanlığı, Kastamonu, Türkiye; muhsinkoksall773@gmail.com; ORCID: 0009-0005-5584-6251.

Diyanet İşleri Başkanlığı Personellerinin Yurtdışı İnsani Yardım Faaliyetlerine Katkısının İncelenmesi: Almanya Örneği

Diyanet İşleri Başkanlığı, kurulduğu günden itibaren sosyolojik ve psikolojik alanlarda yapmış olduğu çalışmalarla her zaman insanı öncelemiştir; din, dil, ırk ayrımı yapmadan çalışmalarına devam etmiş, bu sayede milletimizin öncü kurumlarından biri olmayı başarmıştır. Yıllar içerisinde Türkiye’de yaptığı faaliyetleri genişletmek adına 1984 yılında Diyanet İşleri Türk İslam Birliğini kurmuş ve faaliyetlerini uluslararası düzeye taşımıştır. Diyanet İşleri Türk İslam Birliği yurtdışında, öncelik vatandaşlarımız olmak üzere Müslüman ya da gayrimüslim tüm insanlara maddi-manevi desteklerde bulunmayı hedeflemiştir. Bizim bu bildiride amacımız geçmişten günümüze yurtdışında faaliyet gösteren Diyanet İşleri Başkanlığı personellerinin insani yardım adına yaptıkları çalışmaları Almanya özelinde incelemek ve zaman içindeki değişimleri mukayese ederek değerlendirmektir. Ele alınan örnek çalışmalardaki somut verilerden yola çıkarak yapılacak yeni çalışmalarda daha verimli ve kapsamlı bir çalışma planı ortaya çıkarmayı hedeflemekteyiz. 1990-2000 yılları arası Almanya’da gerçekleştirilen insani çalışma örnekleri ile günümüzde gerçekleştirilen faaliyetler arasındaki değişim ve gelişimin gözler önüne serileceği bildirimizde, gelecek için de yapılması mümkün olan insani yardım faaliyetlerine değinilecek ve bu faaliyetler gerçekleştirilirken dikkat edilmesi gereken hususların altı çizilmeye çalışılacaktır. Sonuç olarak Diyanet İşleri Başkanlığı’nın hiçbir ayrıma gitmeden tüm insanlık adına gerçekleştirdiği maddi-manevi yardım çalışmalarının ve uluslararası faaliyetlerin diğer resmî kurumlar ve sivil toplum kuruluşları başta olarak örnek alınması ve geliştirilerek devam etmesinin önemine vurgu yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İnsani Yardım, Diyanet İşleri Başkanlığı, Yurtdışı, Almanya.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

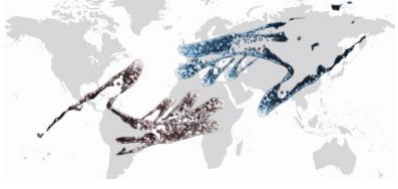
Fatih Muhammed Çakmak*

* Dr.; Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara, Türkiye; fatih.cakmak@hbv.edu.tr; ORCID: 0000-0003-1573-7892.

İnsani Yardımın Tarihi Seyri Bakımından Hilfu'l-Fudûl

Bilindiği üzere insani yardım doğal afet, savaş veya çeşitli kriz durumlarında ihtiyaç sahibi insanlara acil yardım sağlama amacını taşır. Acil yardım, sağlık hizmetleri, barınma, eğitim psiko-sosyal destek, korunma ve ekonomik kalkınma gibi çeşitli alanlarda insani yardım faaliyetleri yürütülür. Aynı, nakdi yardımlarla birlikte insan hak ve özgürlüklerinin korunması ve güvence altında tutulmasında insani yardım faaliyetlerinin önemi büyüktür. İnsani yardım, örgütlü mücadeleye dayalı bir dayanışma yöntemi olarak gönüllüler, hayırseverler, sivil toplum kuruluşları ve devletler tarafından yapılır. Tüm bu yönleriyle insanlık tarihinin her döneminde insani yardım çalışmaları önemini korumuş, aktüel değerini korumakla birlikte tarihi bir müktesebatın devamı olarak gelişim göstermiştir. İnsani yardım faaliyetlerinin tarihi seyri bakımından kuşkusuz Hilfu'l-Fudûl, gerek insanlık tarihinde gerek İslam tarihinde önemli bir örneklik teşkil etmiştir. Zira Hilfu'l-Fudûl, İslam öncesi Arabistan'da, özellikle Mekke'de adalet ve haksızlığa uğrayanların korunması amacıyla kurulan bir birlik, Hz. Muhammed'in de risaleti öncesi dâhil olduğu bir cemiyet olarak faaliyet göstermiştir. Bu cemiyet, sadece bölgesel bir oluşum olmaktan öte, İslam tarihi açısından oldukça önemli bir yere sahiptir. Adalet ve eşitlik ilkelerinin temelinde Hilfu'l-Fudûl adalet, eşitlik ve haksızlığa karşı durma gibi evrensel değerlerin İslam öncesi Arap toplumunda da yerleşik olduğunu gösteren ciddi bir örnektir. Yine İslam'ın temel ilkelerinden olan adalet ve eşitlik kavramlarının tohumlarının daha önceden atılmış olduğuna işaret etmesi bakımından kayda değerdir. Hz. Muhammed'in gençlik yıllarında bu cemiyetin aktif bir üyesi olması, onun adalet ve haksızlığa karşı duyarlılığını gösterdiği gibi İslam Peygamberinin daha sonra oluşturacağı toplum düzeninde insan hak ve hukukunu gözetmeye dayalı bir yardımlaşma anlayışının temelini oluşturmaktadır. Hilfu'l-Fudûl, İslam'ın evrensel değerlerini içeren bir toplum düzenine geçiş için önemli bir zemin hazırlamıştır. Cemiyetin amaçları, İslam'ın insanlık için getirdiği mesajlarla büyük ölçüde örtüşmektedir. Cemiyet, İslam öncesi Arabistan'da sivil toplum bilincine dair ilk örneklerden biri olma özelliğine sahiptir. Devlet yapısının henüz oturmadığı bir dönemde, insanlar kendiliğinden bir araya gelerek adalet için mücadele etmişlerdir. Bu durum, günümüz sivil toplum örgütlerinin ve insani yardım faaliyetlerinin tarihsel kökenlerini anlamamız açısından önemlidir. Söz konusu çerçevede tebliğde gerek ticari gerekse dini bir merkez olan Mekke'ye gelen yabancıların uğradıkları haksızlıkların bertaraf edilmesi amacıyla Arap kabileleri arasında haksızlıkları ve zulmü önleme konusunda önemli bir rolü olan Hilfu'l-Fudûl'un tarihi seyri ve önemi ele alınacak; insani yardım bağlamında ahlaki, hukuki, sosyal ve kültürel yönleri itibarıyla tarihsel değeri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: İnsani Yardım Tarihi, Hilfu'l-Fudûl, İnsan Hakları, İnsani Yardım Hukuku, Sözleşme, Cahiliye, İslam Tarihi.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

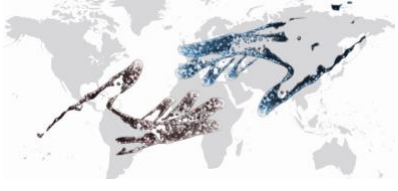
Hüsna Elif Özsoy*

* Lisansüstü Öğrenci; elifoz1998@hotmail.com; ORCID: 0009-0000-2308-6968.

İnsani Yardım Bağlamında İsrar Kavramına Tasavvufî Yaklaşım

Bu bildiride, başkalarını kendine tercih edebilmeyi ifade eden tasavvufun önemli kavramlarından olan İsrar kavramı hakkında açıklamalarda bulunularak insani yardım çerçevesinde bağlantı kurulmaya çalışılmıştır. Böylece insani yardım alanında maddi ve manevi imkânlarını ihtiyaçları olan insanlar için seferber ederek çalışmalarda bulunan bireylere, üstlenmiş oldukları sorumlulukların ve yaptıkları fedakârlıkların Allah Teâlâ katında kayıt altında olduğu vurgulanmıştır. Ayetlerde de buyrulduğu üzere yapılan hiçbir şeyin karşılıksız bırakılmayacağı vurgusu onları motivasyon açısından desteklerken bu şekilde tasavvufî insani yardım arasındaki ilişkinin bir yönünün ifade edilmesi amaçlanmıştır. Bu çalışma, ekstrem olaylara tanık olmasına rağmen yaptığı çalışmalardan vazgeçmeyen ve insani yardım alanında görevine devam etme sorumluluğunu üstlenmiş bireylerin kendi manevi olgunluklarına yapmış oldukları katkıları daha somut bir yapıya kavuşturarak güdülenmelerine destek olacaktır. Aynı zamanda insani yardım çalışmalarına devam eden kişilerin ilahi yönden desteklendiğini vurguladığı ve tasavvuf – insani yardım ilişkisini teorik zemine taşıdığı için önemlidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Öncelikle tasavvuf klasiklerinde yer alan kavramlar içerisinde İsrar kavramı tercih edilerek kavram araştırılmıştır. Daha sonra İsrar kavramıyla ilişkilendirilen ayet ve hadisler tespit edilmiştir. Ardından İsrar kavramıyla ve insani yardımla ilgili hazırlanmış olan kitaplar, tezler ve makaleler incelenmiştir. Bu şekilde kaynak oluşturulan çalışma için seçilen başlıklar çerçevesinde konu ele alınmıştır. Giriş bölümünde insani yardım hakkında kısa bilgi verilerek konunun bağlamı ortaya konulmuştur. “İnsani Yardım ve İnsani Yardım Çalışanları” başlığında insani yardım hakkında genel bilgiler verilip insani yardım çalışanlarıyla ilgili bilgilendirme yapılmıştır. “İsrar Kavramı ve İsrar Kavramının İnsani Yardım Açısından Değerlendirilmesi” başlığında ise İsrar kavramının tasavvuf klasiklerinden açıklaması yapılmıştır. Ardından ilgili ayet ve hadisler aktarılmıştır. Daha sonra konuyla alakalı tezler ve makaleler eşliğinde İsrar kavramının insani yardıma sunabileceği katkılar üzerinde durulmuştur. Sonuç bölümüyle İsrar kavramıyla insani yardım arasındaki bağlantı vurgulanarak çalışma tamamlanmıştır. Bu konuda çalışma yapacak olan araştırmacılar, tasavvufun farklı kavramlarının insani yardımla ilişkisini ele alarak tasavvuf ve insani yardım arasındaki bağlantının teorik zeminde farklı yönlerden ifade edilmesine katkı sunabilirler.

Anahtar Kelimeler: İnsani Yardım, İsrar, Tasavvuf.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

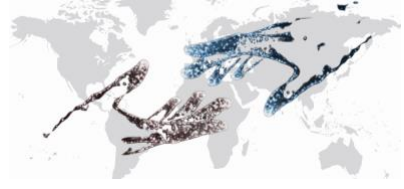
Bilge Sever Kıyak*

* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; severbilge@gmail.com;
ORCID: 0000-0001-5593-7675.

İnsani Yardım Faaliyetlerinin Kişinin Yeni Bir Benlik İnşasına Katkısı: Arzu (Aspiration) Teorisi

İnsani yardım faaliyetlerinde gönüllü olarak katılanların vicdanlarını rahatlatmalarının “bencilce” bir fayda sağlayıp sağlamadığı çokça tartışılmıştır. Bu çalışmada insani yardımın gönüllülere kendi ufuklarını geliştirmede ne gibi bir katkısı olacağı Agnes Callard’ın bir değer-öğrenme süreci olarak tanımladığı arzu (aspiration) teorisi ile açıklanmaktadır. Callard’ın Antik Yunan filozoflarının ahlak öğretilerinden yola çıkarak geliştirdiği arzu teorisi, insani yardımın yalnızca bu yardımlardan faydalananlar için değil, aynı zamanda yardım eden gönüllüler için de nasıl bir dönüştürücü etkiye sahip olabileceğini anlamak için bir perspektif sunar. Callard’ın tanımına göre arzu, bir bireyin yeni değerler edinme ve kendini yeniden inşa etme sürecidir; bu süreçte kişi, kendisinin daha önce farkında olmadığı ideallere değer verebilen ve bu ideallerin peşinden gitmeye “arzulu” birine dönüşmeye çalışır. Yardım eden kişinin insani yardım faaliyetlerine katılımı; kendi benliğini keşfe çıkma, etik olgunlaşma ve yeni keşfedeceği değerlerle daha derin bir uyum sağlama yolunda bir arzu aracı haline gelebilir. Yardım eden kişi rolüne adım atan bireyler, sıklıkla önceden var olan inançlarını sorgulayan, önyargılarıyla yüzleşmelerini sağlayan ve önceliklerini yeniden değerlendirmelerini gerektiren durumlarla karşılaşabilirler. Örneğin, yardım faaliyetlerine katılmak, kişinin empati, adalet ya da birlik-beraberlik gibi daha yüksek ideallere bağlılık geliştirmesine neden olabilir. Bu tür deneyimler, pasif bir endişeden aktif bir sorumluluğa, bireysel hedeflerden kolektif refaha doğru bir dönüşüm sürecini tetikleyebilir. Bu çerçevede, insani yardım sadece bir yardım eylemi değildir. Aynı zamanda, yardım eden kişiyi dönüştüren bir faaliyettir. Bu faaliyet, kişinin etik ve toplumsal değerlere bağlı olarak gelişen bir benlik duygusunu beslemesine yardımcı olabilir. Bu bakış açısı, yardımı daha iyi bir geleceğin peşinde her iki tarafın da zenginleştiği karşılıklı bir insanlaşma ve gelişim süreci olarak yeniden kurgulanabilir.

Anahtar Kelimeler: Ahlak Felsefesi, İnsani Yardım, Değer Öğrenimi, Arzu Teorisi.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Naghmeh Jabbari* Ali Polat**

* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; naj989860 @gmail.com; ORCID: 0009-0006-1130-0369.

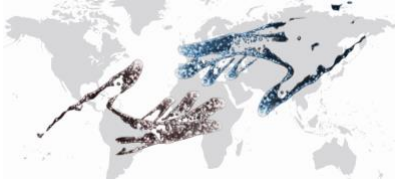
** Prof. Dr.; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; alipolat@aybu.edu.tr; ORCID: 0000-0001-6041-5003.

Dijital Yardımlaşma ve İnsani Yardım Modeli Dijital İnsani Yardım Ekosistemi ve Yeni Bir Model Önerisi: “Bir Tık Bir El”

Bu çalışma, Türkiye’nin mevcut altyapısına uygun olarak tasarlanmış yenilikçi bir dijital insani yardım modeli sunmaktadır. Geliştirilen platform, yardımların hızlı, güvenilir ve şeffaf bir şekilde ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmasını amaçlamakta olup, Türkiye’nin coğrafi, sosyoekonomik ve teknolojik koşulları göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. Yeni model, doğal afetler, insani krizler ve günlük ihtiyaçlar gibi çeşitli acil durumlarda yardımın etkin bir şekilde dağıtılmasını sağlamaya yönelik özgün bir yaklaşım sunmaktadır. Bu bağlamda, Türkiye’nin mevcut altyapısı üzerinde inşa edilen sistem, yerel aktörlerin katılımını güçlendirerek yardımların yerel ihtiyaçlara uygun şekilde dağıtılmasını kolaylaştırmakta ve teknolojik çözümlerle şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerini ön plana çıkarmaktadır.

Platform, bağışçıların yardımlarının doğru yerlere ulaştığını takip etmelerini sağlayarak güven ilişkisini güçlendirmekte ve kullanıcı dostu ara yüzü ile geniş kitlelere erişim sağlamaktadır. Bu modelin, verimlilik ve etkililik açısından mevcut insani yardım yöntemlerine kıyasla belirgin avantajlar sunduğu görülmektedir. Ayrıca, sistemin sunduğu veri analizi ve raporlama özellikleri, insani yardım süreçlerinin daha iyi yönetilmesine ve kaynakların daha etkin kullanılmasına olanak tanımaktadır. Çalışma, Türkiye’nin özel koşullarına göre adapte edilmiş bu yeni dijital yardım modelinin sürdürülebilir insani yardım süreçlerine nasıl katkı sunabileceğini tartışmakta ve bu modelin, mevcut insani yardım yaklaşımlarına kıyasla sağladığı yenilikçi avantajları incelemektedir.

Anahtar Kelimeler: İnsani Yardım, Dijital Yardım, Platform.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

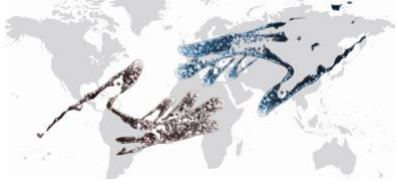
Sinan Yolalan*

* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye;
yolalansinan@gmail.com; ORCID: 0009-0009-9340-957X.

Türkiye'nin Yumuşak Güç Diplomasisi Kapsamında İnsani Yardımları: Somali Örneği

OECD raporlarına göre, Türkiye'nin 2021 yılı toplam kalkınma yardımı 8,397 milyar ABD doları olarak kaydedilmiş ve bu tutar ile Türkiye, 2021'de gayrisafi milli hasılasına oranla en çok insani yardım yapan ülke sıralamasında birinci sırada yer almaktadır. Sağlanan bu kalkınma yardımları arasında Somali gibi kriz bölgelerinde sürdürülen projeler, Türkiye'nin girişimci ve insani dış politika yaklaşımının bir örneğidir. Somali, uzun yıllardır süregelen çatışmalar, yaygın yetersiz beslenme, düşük sağlık hizmeti erişimi ve yüksek bebek ölüm oranları gibi ciddi sağlık sorunlarıyla mücadele eden bir ülkedir. Bu kriz ortamında ülkemiz, Somali'de sağlık altyapısının güçlendirilmesi, sağlık personelinin eğitimi ve halkın sağlık hizmetlerine erişiminin artırılması yönünde çalışmalar yapmaktadır. Türkiye, Sahra Altı Afrika bölgesinde geleneksel olmayan bir aktör olarak özellikle "Ankara konsensüsü" olarak adlandırılan sürdürülebilir kalkınma yaklaşımıyla dikkat çekmektedir. Bu çerçevede, Türkiye'nin Somali'ye yönelik yardımları hem insani yardım hem de kalkınma yardımı olarak çift yönlü bir etki yaratmaktadır. Türkiye'nin dünya çapında afet ve krizlere yanıt olarak yürüttüğü acil durum ve insani yardım faaliyetleri, bu yardımların küresel çapta sürdürülebilir kalkınma amaçlarına hizmet eden "yumuşak güç diplomasisi" olarak önemini pekiştirmektedir. 2011'de dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Mogadişu ziyaretiyle ivme kazanan Türkiye'nin Somali'ye desteği, ülkede sağlık ve kalkınma alanlarında somut iyileşmeler yaratmıştır. Örneğin, yardımların görünür olduğu ilk yıl olan 2012'de 1000 canlı doğumda 81,499 olan bebek ölüm hızı, 2022'de 64,097'e düşerek Türkiye'nin sunduğu yardımların somut etkisini göstermektedir. Bebek ölüm hızı, bir ülkenin sağlık hizmetlerinin gelişiminin ve bu hizmetlere erişimin en önemli göstergelerinden biri kabul edildiği için çalışmanın temel verisi olarak ele alınmaktadır. Sunulmak istenilen çalışma, Türkiye'nin Somali'ye yönelik sağlık yardımlarının sürdürülebilirliğini ve Somali halkının sağlık durumundaki iyileşmelere katkısını analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Kalkınma, Yumuşak Güç Diplomasisi, Sağlık Temelli İnsani Yardım, Bebek Ölüm Hızı.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

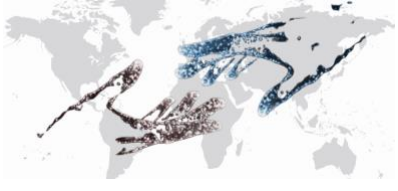
Sadık Burak Aker*

* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; Türk Silahlı Kuvvetleri; burak4197@gmail.com; ORCID: 0009-0009-1248-3453.

Türkiye's Soft Power Strategy in Balkan Countries: A Humanitarian Perspective

Türkiye, as a middle power state, has been using its soft power assets and strategy globally since the end of the Cold War and more intensively since the mid-2000s. Although the number of activities oscillates over a certain period, thanks to the shared history, cultural familiarization, art, and common religious belief, Türkiye has been successfully conducting its soft power strategy, especially in the Balkan region states, the Turkic republics, and the African states. Türkiye uses a variety of assets to utilize its soft power capability by using its governmental and non-governmental organizations and institutions. The type and intensity of public diplomacy and soft power activities depend on the geography, the country's development level, the ability to reach the basic social needs (medical, educational, agricultural), and generally focusing on targeting based on the historical backgrounds. Additionally, Türkiye, with its mediator role in the Balkan region, aims not only to foster its position in the region but also to use its good relations as an opportunity for the augmentation of its trade with Europe. This paper focuses on the literature on the terminology of soft power, public diplomacy, and Türkiye's soft power strategy within humanitarian support and aid perspective. Moreover, it aims to explain Türkiye's soft power strategy through humanitarian activities of its soft power tools in the Balkans as a case study. This study addresses Türkiye's soft power strategy in the Balkans as a content analysis from a neoliberal theory perspective. It analyzes Türkiye's and its institutions' activism, humanitarian aids, efforts, and the coherence of those efforts with its strategy.

Keywords: Balkans, Soft Power, Public Diplomacy, Türkiye's Foreign Policy, Neoliberalism, Humanitarian Aid.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Khansa Aqila Ryantono* Md. Nazmul Islam**

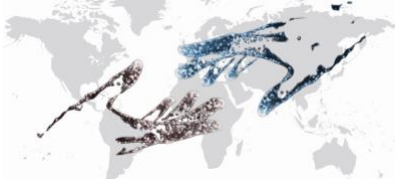
* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; khansa917@gmail.com; ORCID: 0000-0003-2896-3960.

** Doç. Dr.; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; nazmul.academia@gmail.com; ORCID: 0000-0002-8660-0415.

Humanitarian Aids and Politics: An analysis of Soft Power Public Diplomacy through Japan's Science and Technology Development Cooperation 2012-2021

Since the end of World War II, Japan has consistently developed diplomacy as part of its foreign policy effort to adapt accordingly to changes and trends in the international affairs. With outward looking ambition to have a balance, stable posture, and high level of responsiveness in international community, Japan is also ensuring that its national interests are projected peacefully and achieved with prosperity. Relying its diplomatic capability as the comprehensive national power, Japan has exercised its soft presence through several categories including humanitarian aids in developing countries such as various support action including financial support, capacity building and technological transfer. Japan promotes development values through quality growth, sharing universal values and building sustainable and resilient international community. Growing innovation in the field of science and technology in international affairs needs collaboration among state and non-state knowledge-based actors, in the form of global governance, scientific and technological associations and organization. Japan is always attempting to enhance and strengthen its soft power globally through cooperative relationships for peaceful purposes, intergovernmental and other related agencies' agreements with Japan to carried out information exchange on science and technology research, development, and innovation. By further analyzing Japan's soft presence in science and technology through 2012-2021, the author used Global Presence Index as a tool to see variables and gap of Japan's soft power especially in science and technology that related to its humanitarian aid sector. It is found that Japan's public diplomacy consist of both economic and soft presence that work simultaneously to support its ambition in the field of science and technology development aid. Throughout the decade span, Japan shows a positive trend in developing innovative science and technology as part of its humanitarian aid.

Keywords: Soft Power, Science and Technology, Soft Presence Index, Diplomacy.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Sinan Aras*

* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; LÖSEV;
sinanaras@losev.org.tr.

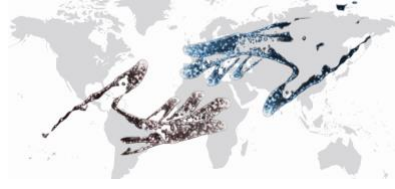
Gelişen Dijital Çağda Fiziki Bağış Kumbaralarının Dijital Kumbaralara Dönüşümü

Dijitalleşme, hayatın her alanında köklü değişimlere neden olurken sivil toplum kuruluşları (STK) için de yeni fırsatlar yaratmaktadır. Özellikle bağış toplama yöntemleri, teknolojik gelişmelerin etkisiyle fizikselden dijitalle doğru evrilmektedir. Bu bağlamda, geleneksel bağış kumbaralarının dijital platformlara taşınması hem verimlilik hem de erişilebilirlik açısından kritik bir gereklilik haline gelmiştir. Fiziki bağış kumbaraları, uzun yıllardır bağış toplamanın en yaygın araçlarından biri olmuştur. Ancak, günümüzde insanlar nakit para taşımayı giderek daha az tercih etmektedir. Kredi kartları, mobil ödeme uygulamaları ve çevrim içi bankacılık gibi dijital ödeme araçları, nakit kullanımının yerini almıştır. Bu değişim, fiziki kumbaraların etkinliğini sınırlamakta ve STK'ların bağış toplama kapasitelerini azaltmaktadır. İnsan sirkülasyonunun en yoğun olarak yaşandığı perakende zincir marketler, AVM'ler, havalimanları vb. yerlerde artık tüm işlemler kredi kartı veya mobil ödeme yoluyla gerçekleşmektedir. Bu sebeple sivil toplum kuruluşları bu alanlarda bulunan fiziki kumbaralarını mutlaka dijital kumbaralara çevirmelidir. Bu sayede yardım ulaştırdıkları ihtiyaç sahiplerine elde ettikleri gelirle daha fazla bir destekle ulaşacaktır. Çünkü kumbara gelirleri sivil toplum kuruluşları açısından düzenli gelir getirici faaliyetlerin başını çekmektedir.

Dijital kumbaralar, bu soruna yenilikçi bir çözüm sunmaktadır. Mobil uygulamalar, QR kodlar ve web tabanlı bağış platformları, bağışçıların kolaylıkla ve anında bağış yapmalarına olanak tanımaktadır. Örneğin:

- İngiltere: JustGiving gibi dijital bağış platformları, bireysel bağışçılardan geniş kitlelere kadar kullanıcıların etkinlik bazlı bağış toplama kampanyaları oluşturmalarına imkân tanır.
- Hollanda: iDEAL Donations, bağışçıların doğrudan bankalarından güvenli ve hızlı bağış yapmalarını sağlar.
- ABD: GoFundMe, dijital bağış toplamada dünya liderlerinden biri olarak hem bireylerin hem de STK'ların bağış kampanyalarını kolayca yürütmesini sağlar.
- Hindistan: Ketto, kitlesel fonlama aracılığıyla STK'lara ve bireysel kampanyalara destek sunar. Mobil ödeme çözümleri ile geniş kitlelere ulaşır.

Bu platformlar, bağışçıların kolay erişim sağlamasına ve kampanyaların daha geniş bir kitleye ulaşmasına yardımcı olmaktadır. Ayrıca, dijital kumbaralar, veri analitiği ile bağışçı davranışlarını analiz ederek kampanyaların daha stratejik planlanmasına da olanak tanır. Diğer bir faydası ise fiziki kumbaraların içerisindeki maddi bağışın kumbaralardan boşaltılması taşınması ve stk merkezine getirilip sayılıp bankaya yatırılması lojistik süreçte

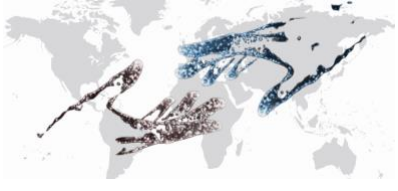

hem zaman hem de personel açısından olumsuzluk yaratmaktadır. Fiziki kumbaraların sevkiyatı da güvenlik açısından olumsuzluk oluşturmaktadır.

Dijitalleşmeye geçişte en büyük engellerden biri alışkanlıklar ve dijital okuryazarlık seviyesidir. STK'ların bu süreci benimseyebilmesi için hem kendi personellerine hem de bağışçılara yönelik eğitimler ve farkındalık kampanyaları düzenlemesi gereklidir. Aynı zamanda, bu teknolojilerin güvenilirliği ve kullanıcı dostu tasarımı da kritik öneme sahiptir.

Sonuç olarak, dijital çağın dinamiklerine uyum sağlayan STK'lar, bağış toplama süreçlerini modernize ederek daha geniş kitlelere ulaşabilir ve toplumsal etkilerini artırabilir. Fiziki kumbaralardan dijital kumbaralara geçiş, yalnızca bir trend değil, geleceğe yönelik stratejik bir zorunluluktur.

Anahtar Kelimeler: Dijital Kumbara, Aşırı Lojistik Yük, STK Çalışanlarının Eğitimi.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

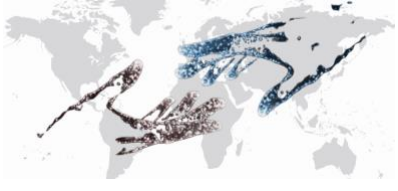
Özkul Haraç*

* Öğr. Gör.; Yakın Doğu Üniversitesi Lefkoşa, KKTC; ozkulharac@gmail.com; ORCID: 0000-0002-4003-4470.

Kamu Diplomasisi Bağlamında 50 Yıl: Kıbrıs Türk Kızılay ve Gelecek Vizyonu

Kuruluşunun 50'nci yılında Kıbrıs Türk Kızılay gücünün birçoğunu ulusal sorunlara ayırmak ile birlikte geçmiş tarihi vakalarda olduğu gibi günümüzde de çeşitli alanlarda Türkiye ve 3'üncü ülkelere de kardeşlik ve yardım eli uzatmaktadır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti milli mücadelesinin başladığı yıllarda kurulmuş olan kurumlardan biri olan Kıbrıs Türk Kızılay'ı 1974 yılında kurulmuş ve milliyet ırk dini inanç, sınıf ve siyasi görüş ayrımı yapmaksızın insan hayatını ve sağlığını korumak acıyı önlemek ve hafifletmek için çalışmaktadır. Bugün itibarıyla Lefkoşa, Gazimağusa, Güzelyurt, İskele, Dipkarpaz, Girne ve Esentepe şubeleri bulunmaktadır. Kıbrıs Türk Kızılay'ı gönüllü grupları aracılığıyla düzenli bağış toplama faaliyetleri yürütme ile birlikte kan hizmetleri, afetle mücadele, göç ve mülteci hizmetleri, sosyal hizmetler, salgın hastalıkla mücadele, sağlık, ilk yardım ve eğitim alanlarda faaliyet göstermektedir. Çalışmanın amacı Kıbrıs Türk Kızılay'ını 50'nci yılında geçmişten günümüze gerçekleştirdiği çeşitli faaliyetleri ve gelecek vizyonu ile almaktır. Çalışmada mülakat tekniği kullanılacaktır. Kıbrıs Türk Kızılay Genel Başkanı Sezai Sezen ile yapılacak mülakatta Kıbrıs Türk Kızılay'ının 1963-1974 milli mücadele tarihlerinde başlayan çalışmalarından bugüne kadar devam eden genel bir değerlendirilmesi yapılacaktır. Kıbrıs Türk Kızılay'ının vizyonu, misyonu ve gelecek hedeflerine yönelik tespitlerle, üzerine aldığı sorumluluklarını hangi oranda yerine getirebildiğine değinilecektir. Kıbrıs Türk Kızılay'ının Kıbrıs Türk siyasi mücadelesindeki etkileri ile uluslararası organizasyonlardaki etkisi ele alınacaktır. Ulusal sorunlarda ve Türkiye'de vukuu bulan son deprem ve benzeri felaketlerdeki hizmetin nasıl yapıldığına dair verilerin analizleri masaya yatırılacaktır. Türk Kızılay ile milletlerarası arenadaki iş birliği ve yardım faaliyetleri incelenecektir. Son yıllardaki ivme kazanan olumlu gelişmeler ve uluslararası kurumsal çalışmaların stratejisi tahlil edilecektir. En başarılı faaliyetler ile eğer varsa istenilen seviyede tamamlanamayan projelerin karşılaştırmaları ve iyileştirme fikirleri görüşülecektir. Son olarak 1974 yılında kurumsal temeli atılan ve bugün 50'nci yılını tamamlayan Kıbrıs Türk Kızılay'ının gelecek hedeflerinden bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kamu Diplomasisi, Millî Mücadele, İnsani Yardım, KKTC, Kıbrıs Türk Kızılay.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

**Eshraq Abdulaziz Mohammed Ahmed Al-Olofi* Hadil Ahmad
Noaman Muhammed Al-Barakan****

* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara, Türkiye;
eshraq.abdulaziz@gmail.com; ORCID: 0000-0002-6766-0332.

** Doha Institute for Graduate Studies, Doha, Katar; hal071@dohainstitute.edu.qa.

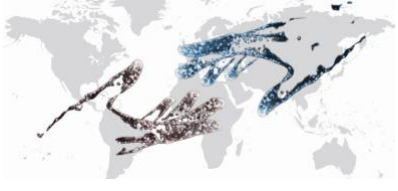
The Economic and Social Impacts of Cash Assistance on Poor Households in Yemen

Humanitarian aid is a vital tool for addressing crises in countries affected by armed conflict, natural disasters, or economic and social crises. In Yemen, where the humanitarian crisis is exacerbated by ongoing conflict and economic collapse, direct cash assistance has become a key means of supporting poor households in meeting their basic needs.

This study aims to analyze the economic and social impacts of direct cash assistance on poor households in Yemen, with a focus on improving income levels, enhancing family stability, and stimulating the local economy. The study relies on secondary data analysis from reports by international organizations such as the World Food Program and the World Bank, in addition to field data from beneficiaries in various regions of Yemen.

The research discusses three main axes: (1) the impact of cash assistance on the purchasing power of beneficiary households, (2) the role of this assistance in reducing poverty and enhancing social cohesion, and (3) the challenges related to the distribution and sustainability of these programs. Descriptive and statistical analysis are used alongside qualitative content analysis to interpret the available data. Initial results indicate that cash assistance has improved the living conditions of poor households in the short term, but challenges such as inflation and weak logistical infrastructure may hinder the sustainability of these benefits in the long term. The research recommends improving coordination between local and international humanitarian organizations, and ensuring that aid is distributed in ways that ensure a sustainable positive impact on economic and social development.

Keywords: Cash Assistance, Poverty, Economic Impact, Social Impact, Yemen, Sustainable Development.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

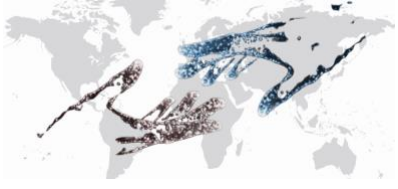
Azize Namdar*

* Lisansüstü Öğrenci; azizenamdar@gmail.com; ORCID: 0000-0002-7582-9839.

Türkiye'nin İnsani Yardım Faaliyetleri ve Ekonomik Kazanımları

İnsani yardımlar ülkelere ticari kazançlar sağlar mı? Türkiye'nin insani yardım sağladığı başlıca ülkelerle oluşması muhtemel etkileşimlerinin Türkiye için ekonomik kazanımlar oluşturup oluşturmadığı bu makalenin problemi ve konusunu oluşturmaktadır. Bu çerçevede, Türkiye'nin insani yardım desteği etkileşimde bulunduğu ülkelerle ekonomik kazanımlarında artışlara neden olmuştur denencesine yanıt aranmaktadır. Doğrudan devlet yardımlarının etkilerine ulaşabilmek üzere iki taraflı resmi kalkınma yardımları (RKY) referans alınmıştır. Bu bağlamda araştırmanın bağımsız değişkeni; 2021 yılı Türkiye'nin iki taraflı RKY miktarı, bağımlı değişkeni ise; ilgili RKY ülkelerinden elde edilen 2022 yılı ekonomik kazanımları (EK) miktarı olarak belirlenmiştir. Bu değişkenlerle araştırma kesitsel zaman boyutunda ve nicel verilerin tarama tipinde elde edilerek uygun programlarla analizini öngören bir model içermektedir. Resmi kurum belgelerinden elde edilen sayısal veriler IBM SPSS v.29 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Suriye'nin yardım sürecinde askeri ve siyasi farklılaşması dikkate alınarak araştırma evreni 938,16 milyon USD ile 119 ülkeyi kapsamaktadır. Örneklem seçiminde amaçsal seçim teknik ile en yüksek tutarda RKY gönderilen ülkeler baz alınmıştır. 1 milyon USD altı yardım yapılan ülkeler arasında yapılan rastgele kontrollerde ilgili ülkelerin EK verilerine -dış ticaret, turizm geliri- ulaşamadığından tutar 1 milyon USD ile sınırlandırılmıştır ve istatistiksel testler 36 ülke için uygulanmıştır. İnsani yardımların belli başlı nedenleri arasında özgecilik davranışı, jeopolitik çıkarlar ve iç politika çıkarları kabul edilmektedir. Bulgular sonucuyla anlaşılmaktadır ki Türkiye tarafından yapılan resmi kalkınma yardımlarının artırılması karşılığında dış ticaret ve turizm gelirlerinden oluşan ekonomik kazanımlarında kayda değer bir artışa rastlanılmamıştır. Ayrıca bağımsız değişken RKY miktarları ile bağımlı değişken ekonomik kazanımlar arasında pozitif yönlü bir ilişki olmakla birlikte orta düzeyin çok altında düşük bir ilişkisellik görünmektedir. Regresyon eşitliği sonucu alan yazının tersine Türkiye'nin insani yardımları sonucu uluslararası ekonomik kazanımlar elde edebileceğine işaret etmemektedir.

Anahtar Kelimeler: İnsani Yardım, Ekonomik Kazanımlar, RKY.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Hikmet Akyol* Melahat Batu Ağırkaya**

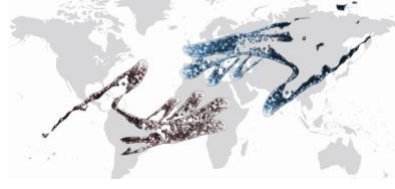
* Doç. Dr.; Gümüşhane Üniversitesi, Gümüşhane, Türkiye; hikmetakyol76@gmail.com; ORCID: 0000-001-9119-7416.

** Doç. Dr.; Iğdır Üniversitesi, Iğdır, Türkiye; melahat.batu.agirkaya@igdir.edu.tr; ORCID: 0000-0002-8703-5622.

İnsani Yardım Lojistiğinin Etkinliğinin Ekonomik Belirleyicilerinin Analizi

Az gelişmiş ülkelerde yaşanan doğal afetler, savaşlar, ekonomik darboğazlar ve diğer insani krizler geniş çaplı yıkıma ve can kayıplarına neden olabilmektedir. İnsani yardım lojistiğinin ana amacı az gelişmiş ülkelerde yaşanan krizlere gıda, su, barınma ve temel sağlık malzemelerinden oluşan acil yardımların temin edilmesidir. Bu bakımdan insani yardım lojistiği araştırmalarının odak noktalarından birisini etkinlik analizleri oluşturmaktadır. Bu araştırma az gelişmiş ülkelerde insani yardım lojistiğinin etkinliğinin ekonomik belirleyicilerini incelemiştir. Bu amaçla 20 az gelişmiş ülke için 2014-2019 dönemi veri zarflama ve panel veri analizi yöntemleri kullanılarak tahmin edilmiştir. Araştırma çerçevesinde ilk olarak insani yardım lojistiğinin etkinliği veri zarflama tekniği kullanılarak belirlenmeye çalışılmıştır. Veri zarflama yöntemi, çok fazla girdi ve çıktı faktörünün analiz edilmesi sonucu karar birimlerinin etkinliğini ortaya koyan doğrusal bir programlama yöntemidir. Araştırmada girdi parametrelerini HIV ile yaşayan yetişkinler ve çocuklar, nüfus oranı ve kişi başına düşen sağlık harcamaları oluşturmuştur. Çıktı birimlerini Antiretroviral tedavi ile tedavi edilen HIV'li kişiler, doğumda beklenen yaşam süresi, en azından temel içme suyu ve sanitasyon hizmetlerinden yararlanan toplam nüfus oluşturmuştur. Araştırmanın sonraki aşamasında ise seçilmiş ekonomik göstergelerin insani yardım lojistiğinin etkinliği üzerindeki etkileri panel regresyon tahmincileri kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma verileri Dünya Bankası resmi veritabanından temin edilmiştir. Çalışma sonuçları üzerinden politika yapıcıları ve araştırmacılar için çıkarımlarda bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İnsani Yardım Lojistiği, Ekonomik Kalkınma, Az Gelişmiş Ülkeler.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

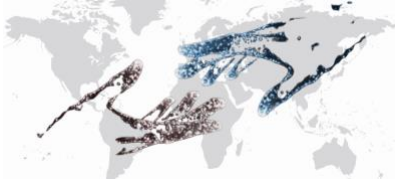
İbrahim Demir*

* Doç. Dr.; Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar (ULİSA) Enstitüsü, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; idemir@aybu.edu.tr; ORCID: 0000-0002-2425-0288.

İnsani Yardımda Asıl-Vekil Problemi

Asıl-vekil sorunu sosyal teoride vekâletle yürütülen işlemlerde ortaya çıkan yaygın bir sorundur. Asıl-vekil sorunu vekalet içeren bir işlemde asılın maksimizasyon hedefleri ile vekilin maksimizasyon hedeflerinin örtüşmemesini ifade eder. İnsani yardım, bağışçıların doğrudan muhtaçlara yardımı maliyetli ve teknik bakımdan zor olacağı için genellikle araçlar ya da vekiller tarafından yürütülmektedir. İnsani yardım bağışçılarının bağış yaparken amaçladıkları faydanın yardımın konusu, zamanı, yeri ve niteliği bakımından yerine getirilmesi önemlidir. Örneğin, asıl-vekil probleminin bir yansıması olarak havaalanı sendromu, yardımların ulaşılması kolay (düşük maliyetli) ancak yer bakımından bağışçı amaçlarıyla örtüşmeyen bir şekilde yerine getirilmesini ifade eder. Bu yüzden insani yardım faaliyetlerinin asıl-vekil problemi bağlamında incelenmesi bağış miktarının daralmaması için önemlidir. Bu bağlamda bu çalışma insani yardım faaliyetlerinde ortaya çıkabilecek asıl-vekil sorunlarını açıklamakta ve olası sonuçları tartışmaktadır. Çalışma bulguları ve önerileri insani yardım faaliyetlerinde karşılaşılabilecek asıl ve sorunlarının minimize edilmesinde faydalı olarak insani yardım sektörlerinde gözlemlenebilecek potansiyel daralmaları önleyici rol oynayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Asıl-Vekil Sorunu, İnsani Yardım, Bağış, Havaalanı Sendromu.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

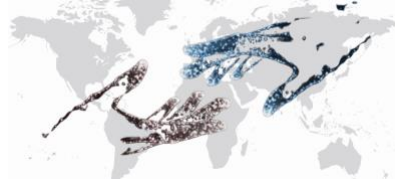
Soner Hamzaçebi*

* Dr.; Trabzon Üniversitesi, Trabzon, Türkiye; sonerhamzacebi@gmail.com; ORCID: 0000-0002-0946-4085.

Sosyal Gerilimler ve Kaynak Yarışı: Arakanlı Mülteciler ile Bangladeş Yerel Halkı Arasındaki Çatışmalar

Güney Asya'nın en kalabalık üçüncü ülkesi olan Bangladeş, sınırlı coğrafi alana ve ekonomik zorluklara sahip bir İslam devletidir. Bu zorluklara rağmen Cox's Bazar bölgesinde bir milyondan fazla mülteci Arakan Müslümanına ev sahipliği yapmaktadır. Arakan Müslümanları, devlet destekli Myanmar ordusunun toplu katliamlarına, etnik temizliğine ve şiddetine maruz kalmaktadır. Bu ciddi insan hakları ihlalleri, Arakan Müslümanlarının sınır komşusu olan Bangladeş'e mülteci akınını başlatmıştır. Bangladeş yönetimi başlangıçta Arakan Müslümanlarına ev sahipliği yapsa da Arakan mültecilerinin sayılarının çok fazla olması ülkedeki sosyal gerilimleri arttırmakta ve yerel halk ile kaynak çatışmalarının yaşanmasına neden olmaktadır. Bu yaşanan gerilimler Bangladeş yönetiminin mevcut olan ekonomik sorunlarını derinleştirmekte ve yerel halk ile Arakan Müslümanları arasında yaşanan anlaşmazlıkların şiddetinin boyutunu arttırmaktadır. Nitekim en büyük mülteci akımının yaşandığı 2017 yılından itibaren Bangladeş yönetimi, Bangladeş'e sığınmak zorunda kalan ve burada hayatta kalmaya çalışan Arakan Müslümanlarına, insani yardım amacıyla desteklerini sunmuştur. Bu kapsamda barınma, güvenlik, yiyecek, sağlık ve eğitim alanlarında kısıtlı imkânlarla destek sağlamıştır. Ancak yeni mülteci akının yaşanması ve doğum oranının yükselmesi kısıtlı kaynakların tüketilmesini hızlandırmış ve temel hizmetlere erişim konusunda ciddi sorunların yaşanmasına sebebiyet vermiştir. Özellikle mültecilik süresinin uzamasıyla ülke gelinde Arakan Müslümanlarının nüfusunda bir artış gözlemlendiği gibi kısıtlı iş imkânları olan ülkede ucuz iş gücü nedeniyle Arakan Müslümanlarının tercih edilmeye başlaması yerel halkın işgücü kaybetmesine zemin hazırlamıştır. Bu durum, iki Müslüman grup arasında ciddi sosyal ve ekonomik gerilimler neden olduğu gibi yerel halk aynı zamanda ülke yönetimine de kendi standartlarının yükseltilmesi için baskı yapmaya başlamıştır. Bu çalışmanın amacı, Myanmar yönetimi tarafından vatansız ilan edilen ve etnik temizliği maruz kalan Arakan Müslümanlarının mülteci kamplarında aldıkları insani yardımların kapsamını ve yerel halk ile mülteciler arasında yaşanan sosyal ve kaynak çatışmalarını analiz etmektir.

Anahtar Kelimeler: İnsani Yardım, Arakan, Mülteci, Kaynak Çatması.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

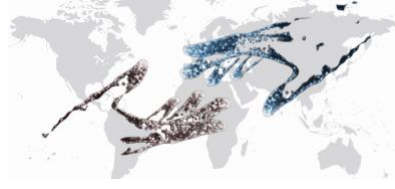
Nubar Huseynli*

* Governmental Employee; State Agency for Public Service and Social Innovations, Azerbaijan;
tagiyevanubar@gmail.com; ORCID: 0009-0000-0641-136X.

Humanitarian Aid and Migration

As a demand of globalized world, people frequently change their locations for various reasons. These movements can be divided into two categories based on positive and negative factors. Positive factors include education, personal development, discovering new places, and so on, while negative factors include natural disasters, wars, hunger, and others. At any given such as situations, during migration, people may need aid. For this purpose, countries, many international organizations, non-governmental organizations, unions, and others unite around a common goal is: Protecting human life and health. The protection of human life and health bring with it both material and spiritual needs. Material needs include food, clothing, housing, transportation, medical supplies, and so on. In addition, addressing spiritual needs involves dealing with issues such as stress, fear, post-crisis adaptation, and others. The main goal is to ensure that individuals who have emerged from a crisis are not only protected in terms of life and health but are also integrated back into normal society. My research paper relies on surveys and reports conducted by international organizations. These reports and surveys must be structured in a way that accurately reflects reality and utilize tools that produce precise and expected outcomes. The reliability of the results obtained will ultimately ensure the proper execution of the decision-making process. Several guidelines exist for humanitarian aid, including those from the United Nations. Humanitarian aid is a right for everyone, and there is no distinction based on gender, language, religion, or nationality when it comes to assistance. The main objective is to expand awareness and cooperation in the field of humanitarian aid and solidarity.

Keywords: Humanitarian Aid, Solidarity, Awareness, Cooperation.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

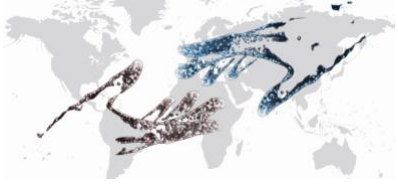
Adisa Avdić Küsmüş*

* Dr.; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; avdicadisa1@gmail.com; ORCID: 0000-0002-1867-3831.

The Impacts of Humanitarian Aid on Migration Dynamics

Humanitarian aid plays a critical role in shaping migration dynamics, influencing both the scale and nature of migration flows. This article explores the multifaceted impacts of humanitarian assistance on migrants and host communities, examining how aid can alleviate immediate suffering while also potentially creating incentives for migration. On one hand, effective humanitarian interventions can stabilize crisis-affected regions, reducing the necessity for populations to migrate. Conversely, the provision of aid may inadvertently encourage migration by improving conditions in transit or host countries, thereby attracting individuals seeking better opportunities. Additionally, this article will highlight the complexities of aid distribution, where disparities in assistance can lead to tensions and further displacement. By analyzing case studies and statistical data, this article provides a comprehensive understanding of the interplay between humanitarian aid and migration patterns.

Keywords: Humanitarian Assistance, Migration, Aid Distribution.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Sümeyra Turgut* Şirin Kılıçdoğan**

* Lisansüstü Öğrenci; Yalova Üniversitesi, Yalova, Türkiye; sumeryemturgut99@gmail.com; ORCID: 0009-0004-4520-5779.

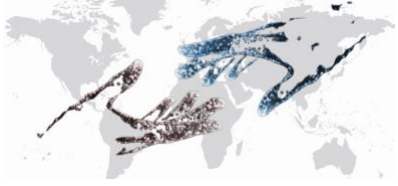
** Yalova Üniversitesi, Yalova, Türkiye; sirinkilicdogan2@gmail.com.

7 Ekim Gazze- İsrail Savaşında İnsani Yardımların Sosyal Hizmet Disiplini Penceresinden İncelenmesi

Sosyal hizmet, insanın iyilik halini temel alan bir disiplin olduğu için savaş mağduru her fertle ilgilenerek en iyi derecede gerekli olan insani yardımları ve ihtiyaçları belirleyerek gerekli müdahaleler yapmaktadır. Bu çalışmada, savaş ortamında yaşayan sivillerin, sosyal hizmet disiplini açısından savaşta ihtiyaç duyduğu insani yardımlar tanımlanmıştır. Özellikle 7 Ekim 2023 tarihinden itibaren İsrail tarafından dünyanın gözü önünde katliam boyutunda ve ağır bombardıman altında olan Gazze'nin yaşadığı insanlık dışı savaş ve tarihsel arka planı açıklanmıştır. Bu savaş öncesinde İsrail tarafından Gazze'ye uygulanan 'Gazze şeridi' yani Gazze ambargosu uygulanmaktadır. Bu ambargo Gazze'nin yaşamsal ihtiyaçlarını sekteye uğratmakta, birçok ekonomik, sosyal ve psikolojik zorluk yaşamalarına neden olmaktadır. Ayrıca Katliam boyutunda olan 7 Ekim savaşı Gazzeli; kadın, çocuk, yaşlı, engelli ve birçok dezavantajlı grup oluşturmıştır. İsrail, 7 Ekim'den beri Gazzeli sivilleri yani kadın, çocuk ve yaşlıları ayırt etmeden öldürmekte ve yaşam alanlarını; evleri, okulları, ibadethaneleri, hastaneleri ve işyerlerini bombalayarak manevi ve maddi zarar vermektedir. Zorunlu olarak Gazze'nin acil insani yardımlara yani beslenme, barınma ve sağlık alanında insani ihtiyaçları oluşmuştur. Bu insanlık dışı savaşın sonucunda yaşadıkları insani krizlerden dolayı ihtiyaç olan insani yardımlar sosyal hizmet disiplini ışığında ifade edilmiştir.

Araştırmanın yöntemi, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılacaktır. Doküman analizi, araştırma verilerinin birçok farklı dokümanların toplanması, gözden geçirilmesi, araştırma sorusu çerçevesinden sorgulanması ve kaynakları bulma, okuma, not alma, değerlendirme işlemlerini kapsamaktadır. Ayrıca ek veri sağlaması, ek bakış açısı sunması ve tek bir veri toplama yönteminin getirebileceği olası yanlışlık telafi edilebilmekte, tüm bunlar da çalışmanın güvenilirliğini arttırmasına zemin hazırlamaktadır. Araştırmanın önemi, literatür taraması yapılırken benzer çalışmanın bulunmadığı ve bu konun alinyazında eksikliklerin olduğu belirlenmiştir. Bu çalışma, savaş ve sosyal hizmet alanında bilgi sağlamak ve insani yardım uygulamalarını ifade ederek literatüre katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Savaş, İnsani Yardım, Gazze, Sosyal Hizmet.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

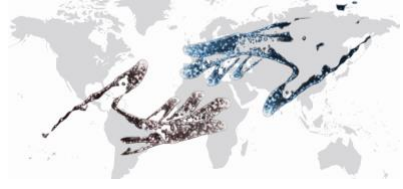
Ayesha Ashraf*

* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye;
ayeshaaalisyed17@gmail.com; ORCID: 0009-0000-3979-7115.

Effectiveness of Foreign Aid in Migration Management and Development

The need for the management of irregular migration towards mainly the first world western countries has been escalating for the past decade as the numbers of refugees increased manifolds. The fundamental reason for movement from countries of origin is lack of security which includes all financial, physical, mental and societal well-being of the people. One of the solutions proposed by migration policy makers is to provide humanitarian aid with the idea that this potentially reduces the influx of illegal migrants as it will be a means of improving the quality of life of the people who are eager to migrate. Although initially this humanitarian aid corridor did reduce the spike of irregular migrants, later on its effectiveness entirely dissipates according to various data. Over time migrants' manage to find ways to fulfil the requirements of migration but this time it is through legal channels with purposes of work and schooling. This paper challenges the ways in which foreign aid is not a standalone solution to contain the migrants. The study emphasizes the need for a multifaceted approach to migration management, combining targeted foreign aid with measures such as enhanced refugee protection near conflict zones, expanded legal migration pathways, and efforts to reduce incentives for irregular migration. It explores different strategies in which the core essence of foreign aid that is to foster development and reduce poverty is kept intact as well as cost effective measures to prevent the number of migrants can be taken.

Keywords: Humanitarian Aid, Migration, Refugees, Policy Making, Conflict Zones.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

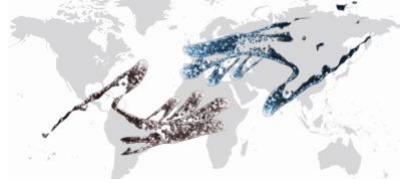
Ali Zafer Sağıroğlu*

* Doç. Dr.; Sosyoloji Bölümü, İ.T.B.F., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye;
alizafersagioglu@aybu.edu.tr; ORCID: 0000-0002-9047-1839.

Yerinden Edilme ve İnsani Yardım Arasındaki Çok Boyutlu İlişki: Zorluklar ve Fırsatlar

Dünya genelinde yerinden edilen insan sayısı 2024 yılı itibarı ile 120 milyon insana (UNHCR, 2024) ulaşmıştır. Yarisına yakını ülke içinde göçe zorlanan bu insanların acil, orta ve uzun vadeli insani yardım ve desteğe ihtiyaçları göz ardı edilemeyecek seviyededir. Artan çatışmalar, siyasi çalkantılar, küresel ısınmaya bağlı iklim değişiklikleri, doğal afetler, çevresel felaketler, kalkınma projeleri gibi birçok farklı sebebe bağlı olarak yerinden edilen insanların insani yardım çalışmalarından ayrı değerlendirilmesi düşünülemez. Bu çalışmanın amacı yerinden edilme ve insani yardım kavramları arasındaki karmaşık ve iç içe geçmiş ilişkiyi incelemektir. İlk aşamada yerinden edilmeler ile insani yardım faaliyetlerinin neden ve sonuç ilişkisi analiz edilecektir. İkinci olarak yerinden edilen insanlara karşı ulusal, bölgesel ve uluslararası sorumluluk ve iş birliklerinin rolü tartışılacaktır. Ardından insani yardım çalışmalarının toplumsal ve sosyal etkileri değerlendirilecektir. İki kavram arasındaki ilişki tarama yöntemine dayalı olarak analiz edilecektir. Çalışma, sonucunda yerinden edilme ve insani yardım faaliyetleri arasında olumlu ve olumsuz kompleks bir ilişki olduğu savunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yerinden Edilme, Zorunlu Göç, Göç, İnsani Yardım, Yardım Mıknatısı, Sosyal Uyum.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

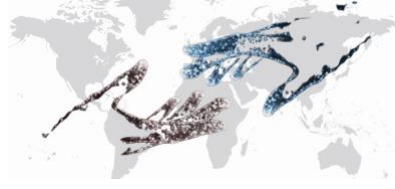
Songül Şenlik*

* Dr.; Yenilevent Anadolu Lisesi, İstanbul, Türkiye; songulsenlik@hotmail.com; ORCID: 0000-0001-5347-4259.

17. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin İnsani Yardım Politikasının Bir Yönü: Duaguyan

Osmanlı Devleti'nin kuruluşuyla birlikte görülse de resmi kayıtlara 15. Yüzyıl sonları itibariyle girmiş olan duaguayluk müessesesinin en büyük rolü toplumsal adaleti sağlama amacıdır. 15. Yüzyıl sonları itibariyle Osmanlı devlet hazinesi ve vakıflarından gelir elde eden duaguyan arasında engelli, fakir, dul, öğrenci, iş göremez durumdaki malulen emekliler vardı. Bu yönüyle bu kurum insani yardımın temel amacı olan insan onurunu koruma ve temel insan haklarını sağlama amacına hizmet etmiştir. Müslümanlığa yeni geçmiş kimselere ya da işsiz kalmışlara da verilen bu daimî ödeneğin kesilmesi için tek şart toplumsal ahlak kurallarının ihlaliydi. Duaguayluk maaşı vefat durumunda evlada ya da eşe geçebilirdi. Devlet mali sıkıntıya düştüğünde duaguy gelirlerinde kesintiye gitmiştir. Duaguy ödemelerinde kesintiye gidilmesi umumi efkârda hoş karşılanmamış olsa da bu yönüyle devletin insani yardım yaparken öncelikle kendi mali durumunun iyi olması amaçlanmıştır. Günümüzde sosyal devletlerde görevlendirilen ve göç, afet gibi durumlarda görev yapan psikolog, ara bulucu, danışman gibi uzmanların fonksiyonunu o dönemde gerçekleştiren şeyh, vaiz, derviş ya da hocalar da bu kurumun asli üyeleri olmuşlardır. Duaguayluk maaşı alan ve herhangi bir görevi olmayan bu zümreden beklenen tek şey, devletin devamına ve padişahın ya da hayır sahibinin sıhhatine kalben duacı olmaktır. Bu yönüyle bakıldığında duaguyan, tüm insani yardım alan insanların yaptığı gibi “Allah devlete zeval vermesin” anlayışının sürdürücüleridir.

Anahtar Kelimeler: Duaguy, İnsani Yardım, Sosyal Güvence.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

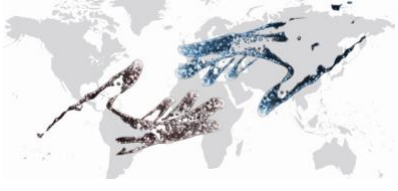
Mehmet Tuğrul*

* Dr.; Ankara Yıldırım Üniversitesi, Ankara, Türkiye; mehmettuğrul@aybu.edu.tr; ORCID: 0000-0001-5200-0596.

Osmanlı Dönemi Vakıflarının İnsani Yardım Açısından Değerlendirilmesi “Sosyal Refah ve Dayanışma Temelli Bir Sistem”

Osmanlı İmparatorluğu, vakıf müessesesi aracılığıyla sosyal refah ve dayanışmayı temel alan bir yardımlaşma ağı oluşturmuştur. Bu çalışma, Osmanlı dönemi vakıflarının insani yardım boyutunu inceleyerek, toplumun sosyal ihtiyaçlarına nasıl cevap verdiğini ele almaktadır. Vakıflar, sağlık, eğitim, barınma ve yiyecek gibi temel ihtiyaçları karşılamadan yanı sıra, toplumsal dayanışmayı güçlendirme işlevi görmüştür. Osmanlı coğrafyasının farklı bölgelerinde kurulan bu vakıflar, yalnızca Müslümanlara değil, farklı din ve milletlerden bireylere de hizmet sunmuş ve kapsayıcı bir sosyal politika örneği teşkil etmiştir. Çalışma, vakıf sisteminin sosyo-ekonomik etkilerini değerlendirirken, aynı zamanda bu yapının sürdürülebilir insani yardım pratikleri açısından günümüze ilham olan özelliklerini de vurgulamaktadır. Osmanlı vakıflarının gelir kaynakları, yönetim mekanizmaları ve hizmet alanları üzerinden yapılan analizler, vakıf sisteminin kurumsal dayanıklılığını ve toplumsal adaleti destekleyen yapısını ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, vakıfların insani yardımın ötesinde, toplumsal refahı uzun vadeli olarak şekillendiren bir araç olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Çalışma, geçmişten gelen bu sistemin modern sosyal yardım uygulamaları için model olabileceğini öne sürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlılar, Vakıf, Sosyal Refah, İnsani Yardım.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Hamit Aktürk*

* Doç. Dr.; Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir, Türkiye; akturkhamit@gmail.com; ORCID: 0000-0002-4682-0296.

Dini Grupların Vitrini Olarak Yardım Organizasyonları: Deprem Bölgesi Panoraması

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de dini gruplaşma, sosyal ve siyasal bir gerçeklik olarak ortadadır. Doğası gereği siyasallık üreten her gruplaşma gibi dini gruplar da zaman zaman topluma açılma, kendini tanıtmaya, diğer gruplar, toplumun geri kalanı ve siyasal otorite ile ilişkilerini yeniden düzenleme ihtiyacı duyarlar. Afetler, krizler, buhran dönemleri dini gruplar için bu fırsatı sunar.

Doğal veya toplumsal kriz zamanları, dini grupların – özellikle de onların vitrinleri olan bağlı STK'ların revize edildiği/atılım yaptığı veya gelişip dönüştüğü dönemlerdir. Bu durum, pragmatik ve refleksif olmaktan çok; içerde biriken enerjinin dışarıya aktarılması türünden bir dinamizmdir. Biz her ne kadar olayın sosyolojik yönüne odaklansak da bu yardım hareketliliğinin başka birçok motivasyon kaynağı mevcuttur.

Bu çalışmamda; öncelikle yardım organizasyonlarının bir tasnifini yapmayı denedim. Daha sonra dini gruplara bağlı yardım organizasyonlarının gelişim seyri ve bu gelişimde kritik dönemlere dikkat çekmeye çalıştım. Ardından vitrin olarak yardım organizasyonlarının dini gruplarda doldurduğu boşluğu ve üstlendiği fonksiyonları irdeledim. Son olarak deprem bölgesinde islami STK ve dini grup organizasyonlarının haritasını çıkarmaya çalıştım.

Deprem bölgesinde dini gruplar panoramamı çizerken ana figürlerim; bölgeye destek için gelen gruplara bağlı dernek/vakıfların yardım faaliyetlerinin kapsamı, yer seçimi, siyasi otorite ve diğer gruplarla ilişkileri, yardıma gelen grup üyelerinin insan tipleri, nöbet değişimleri, edindikleri tecrübeler, taşıdıkları sembolleri vs. olacaktır.

Çalışmam şu sorular etrafında şekillenmiştir

a. Hangi gruplar bölgeye yardım için gelmiştir?

aa. Ulusal gruplar, organizasyonlarını kendi şubeleri aracılığıyla mı organize ettiler yoksa başka araçlardan mı yardım aldılar?

ab. Şehirde şubesi olmayan organizasyonlar hangi araçları kullandı?

ac. Hangi grup hangi şehre ağırlık verdi? Neden?

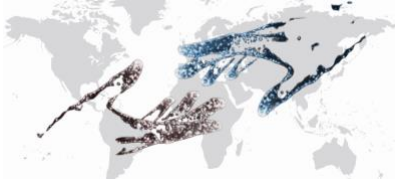
ad. Şehirde yardım organize etmeyen dini grup var mı? Neden?

ae. Nurcu Grupların neden yardım organizasyonu yok? Varsa görünür mü değil? Sadece kendi üyelerine mi yardım yapıyor?

b. Gruplar, ne tür bir yardım organizasyonuna sahipler? Sadece bir alanda mı yoğunlaşıyorlar yoksa her alanda yardım organize ediyorlar mı?

c. Grupların gönüllü profili nasıl?

ca. Gönüllüler, bölge vatandaşları mı yoksa başka illerden mi geliyorlar?

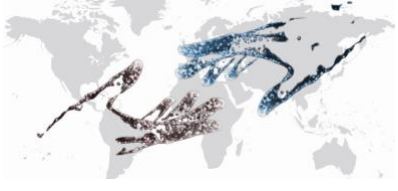

- cb. Gönüllü sirkülasyon periyodu ne? Ne sıklıkla nöbet değiştiriyorlar?
- cc. gönüllüler nerede ve nasıl barınıyor.
- d. Gruplar, şehirde hangi mahalleye odaklandı? Niçin
 - da. Seçilen mahalleyi kendileri mi tercih etti? Niçin?
- e. Hangi grup ne kadar süre yardım organize etti?
- f. Gönüllüler hangi motivasyonlarla bu zor işi sürdürebiliyor?
- g. Gönüllüler hangi sembolleri taşıyorlar?
- h. Gönüllüler yardım alan depremzedelerden neler talep ediyorlar
- i. Gönüllülerin diğer grup üyeleri veya kendi cemaatinden olmayanlarla ilişkileri nasıl? Edindikleri yeni tecrübeler hangi fikirlerini değiştirdi?
- j. Yardım organizasyonu boyunca cemaatlerine üye kazandırmaya çalıştılar mı?
- k. Yaptıkları yardımı kimlerden ve nasıl topluyorlar
 - ka. Bu süreçte topladıkları yardım normalde topladıklarından daha mı fazla?
 - kb. Dağıtamadıkları yardım malzemesi var mı?
 - kc. Başka gruplarla birlikte hareket ediyorlar mı? Ediyorlarsa bu birlikteliğin sınırları ne?

Çalışmam mekânsal olarak, Adıyaman ili ile sınırlıdır. Çalışmanın zamansal sınırı ise; söz konusu dernek ve vakıfların 6 Şubat 2023 ile 6 Haziran 2023 arasındaki faaliyetleridir. Araştırmada ayrıca dini grupların yardım organizasyonlarına odaklanılmış, Afad ve Kızılay gibi resmi yardım kuruluşlarının faaliyetleri kapsam dışında tutulmuştur.

Araştırmamda nitel araştırma yöntemini kullandım. Araştırma ana veri seti; alanda bulunduğum süre içerisinde katılımlı gözlemlerimden elde edilen verilerden müteşekkildir. Söz konusu gözlem verilerinin ilk kısmını, depremzede vatandaşlar arasındaki gözlemlerim oluşturmaktadır. Gözlemlerimin ikinci kısmı ise gönüllüler arasındaki ve organizasyonlar içerisinde elde edilmiştir. Araştırma esnasında yapılandırılmış mülakat soru seti kullanılmamış, çay sohbeti, yemek sırası, namaz arası vs. gibi gündelik hayatın rutininde elde edilen veriler derlenmiş ve organize edilmiştir. Bunun yanında araştırma süresince, dini gruplara bağlı yardım organizasyonlarının sosyal medya hesapları takip edilmiş, süreç sonunda yayınladıkları raporlardan faydalanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dini Grup, Cemaat, İslami STK, İnsani Yardım, Deprem.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

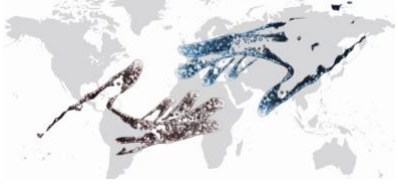
Şemsettin Tabur*

* Dr.; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; stabur@aybu.edu.tr; ORCID: 0000-0002-8648-8558.

Decolonizing Eurocentric and Colonial/Modern Paradigms in Humanitarian Aid

Humanitarian aid has long been shaped by Eurocentric, colonial/modern paradigms that prioritize Western conceptions of humanity, human rights, and risk and crisis management. These frameworks, rooted in colonial histories and imperial aspirations, often marginalize non-Western knowledge systems, perpetuate unequal power dynamics, and fail to address the complex realities of diverse communities. The proposed paper seeks to explore the urgent need to decolonize humanitarian aid by critically examining its foundational concepts and practices, including rigid definitions of “human,” “rights,” “risk,” and “crisis,” which frequently reflect and reiterate Western norms and priorities. Drawing largely on decolonial thought and their application to humanitarian aid work as frame of reference, the paper proposes alternative approaches to reimagining humanitarian aid as a more inclusive and equitable field. By highlighting how colonial legacies continue to shape contemporary aid practices—such as the imposition of Western values, the exclusion of local leadership, and the reliance on 41orld-driven agendas—it calls for a profound shift toward empowering local communities and recognizing diverse ways of knowing and being. In doing so, this exploration contributes to ongoing discussions about decolonization in global governance, offering a critical framework for rethinking humanitarian aid praxis to better align with the principles of equity, dignity, and solidarity. To this end, a wide spectrum of Anglophone literary and cultural texts will be introduced as narratives initiating to cpnceptualize and pratice humanitarian aid alternatively.

Keywords: Decoloniality, Decolonization, Humanitarian Ait, Epistemic Violence, Risk.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Ensar Baki*

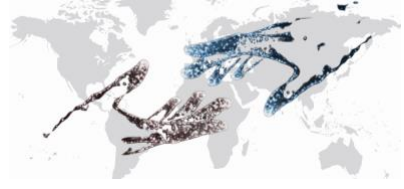
* Dr.; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; ensarbaki@hotmail.com; ORCID: 0000-0003-3132-4692.

Ateş Hattında Engelli Olmak: İnsancıl Hukuk Perspektifinden Engelli Bireylerin Haklarının Korunması

Silahlı Çatışma Hukuku ve Savaş Hukuku adıyla da anılan İnsancıl Hukuk; insani mülahazalarla, silahlı çatışmalarda kullanılan savaş yöntemlerinin sınırlandırılmasını, çatışmalara katılmayan sivillerin silahlı çatışmadan dolayı zarar görmemesini amaçlayan bir hukuk dalıdır. Çatışma ortamının yok edici çehresiyle yüz yüze kalan sivil halkın can ve mal güvenliği ciddi bir tehdit altında kalmakta, insancıl hukuk da sivil halkın çatışma ortamının olumsuzlarından etkilenmemesini amaçlamaktadır. Çatışma ortamı; barış dönemlerinde dahi birçok olumsuzluğa maruz kalan engelli bireylerin içindeki bulundukları dezavantajlı koşulları çok daha kötüleşmektedir. Engelli bireylerin dezavantajlı durumlarının nötralize edilmesi için kendilerine tanınması gereken pozitif ayrımcılık niteliğindeki uygulamalar, çatışma ortamlarında göz ardı edilmekte, bu durum ise engelli bireylerin hâlihazırda var olan savunmasızlıklarını artırarak, kırılgan durumlarını daha da kötüleştirmektedir.

Bu çalışma kapsamında, çatışma dönemlerinde ve çatışma sonrası dönemlerde engelli bireylerin insanlık onurlarının, haklarının ve güvenliklerinin garanti altına alınması için gerekli olan tedbirler ve düzenlemeler incelenecektir. Bu kapsamda doktrinel bir yaklaşım kullanarak, yasal metinler, uluslararası anlaşmalar, yargı içtihatları ve saha raporlarını analiz edilecektir. İlk, engelli bireylerin insancıl hukuk kapsamındaki durumu, 1949 tarihli Cenevre sözleşmeleri ve ek protokolleri ile Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme çerçevesinde ele alınacak ve yasal düzenlemelere ve uygulamalara ilişkin eksiklikler irdelenecektir. Söz konusu yasal belgeler; insancıl hukukun insancılık, tarafsızlık ve ayrımcılık yapmama şeklindeki temel ilkeleri ışığında da analiz edilecektir. Öte yandan uygulamadaki eksiklikleri, zorlukları ve başarılı uygulamaları belirtmek için vaka incelemelerine de yer verilecektir. Son olarak insani yardım kuruluşlarının, devletlerin ve uluslararası kuruluşların; çatışma ortamında bulunan engelli bireylerin mağduriyetlerini önlemek adına sahip oldukları yükümlülükler, olası mağduriyetlerin önlenmesi ve oluşan mağduriyetlerin giderilmesi için nasıl bir rol üstlenebilecekleri tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İnsancıl Hukuk, Engelli Hakları, Eşitlik, Ayrımcılık Yasağı.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

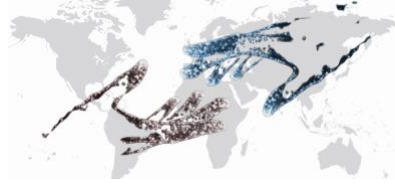
Erdi Şafak*

* Doç. Dr.; Yakın Doğu Üniversitesi, Lefkoşa, KKTC; erdi.safak@neu.edu.tr.

İnsan Hakları ve Doğal Afetler: Uluslararası İnsan Hakları Hukuku Kurallarının Afet Süreçlerinde Uygulanabilirliği Meselesi

Dünyada afetler her geçen gün artmakta ve insanlar afet sürecinde haklarını kaybetmemektedirler. Küresel iklim değişikliği afetlerin hem daha yoğun hem de daha öngörülemez hale gelme olasılığını artırdıkça, uluslararası insan hakları hukuku kurallarının afetlere daha fazla ilgi göstermesinin ve insani topluluğun afet yönetimine hak temelli bir yaklaşım getirmesinin önemi her geçen gün artmaktadır. Son yıllarda uluslararası insan hakları hukukunda afetlerin önlenmesi, müdahale edilmesi ve insanların afetlerden kurtarılmasıyla ilgisi konusunda artan bir farkındalık oluşmuştur. Bu bağlamda 2004 Hint Okyanusu tsunamisi birçok bakımdan uluslararası toplumun felaket algısında bir dönüm noktası olmuş ve 2004 tsunamisinden önce felaketler öncelikle lojistik uzmanlığa öncelik verilen bir alan olan hızlı insani yardımın harekete geçirilmesi ihtiyacı olarak görülmektedir. Tsunamiden sonra insan haklarının afet yönetiminin tüm aşamalarına (önleme veya risk azaltma, müdahale ve iyileştirme) dahil edilmesi gerektiğine dair fikirler giderek artmıştır. Afet yönetimiyle ilgili uluslararası yasal belgelere bakıldığında, bunun insan haklarıyla karmaşık bir bağlantısı olduğu ve bunun kamu güvenliği ile bireysel haklar arasında bir denge kurulmasını gerektirdiği görülmektedir. Engelli Kişilerin Korunmasına İlişkin Sözleşme, afetlere açıkça atıfta bulunan tek insan hakları sözleşmesi olsa da, insan hakları hukukunun afetlere uygulanabilirliği hem akademik camianın hem de hükümetlerarası kuruluşların bölgesel ve uluslararası düzeylerde daha fazla ilgisini çekmektedir. Uluslararası Hukuk Komisyonu, afet durumunda kişilerin korunmasına ilişkin Taslak Maddeler üzerinde çalışmakta ve “afetlerden etkilenen kişilerin insan haklarına saygı gösterilmesi hakkına sahip olduğunu” teyit etmektedir. Bu veriler ışığında çalışma uluslararası insan hakları hukukunun, afet sürecinde uygulanması ile ilgili konuları irdelemektedir.

Anahtar Kelimeler: İnsan Hakları, Afet, Uluslararası Metinler, Uluslararası Afet Hukuku Projesi.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

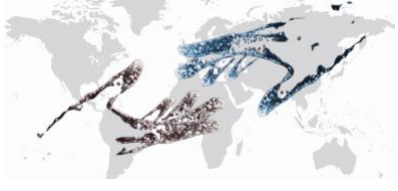
Muhamet Kola*

* Dr.; University of New York Tirana, Tirana, Albania; muhametkola@unyt.edu.al; ORCID: 0000-0002-6045-6523.

State Sovereignty and International Humanitarian Aid: A Clash of Principles in International Law

The rights of individuals and the sovereignty of nation-states qualify as two equally valid fundamental rights sanctioned in international law. However, the equivalence is challenged when a state violates the rights of its individuals and considers the protection of these individuals by international humanitarian institutions as a violation of the state's sovereignty. Therefore, this paper analyzes this complex legal and political relationship between state sovereignty and international humanitarian aid. The paper argues that international humanitarian institutions have been established with the assistance and consent provided by sovereign states. Precisely for this reason, nation-states have no legitimate reason to consider international humanitarian institutions as a violation of state sovereignty. Still, on the contrary, this established system represents a sophisticated embodiment of state sovereignty. The main purpose of the article is to analyze innovative approaches to resolve this apparent clash of two fundamental rights guaranteed in international law, such as the sovereignty of nation-states and the legal framework for humanitarian intervention.

Keywords: State Sovereignty, International Humanitarian Aid, Humanitarian Intervention, International Institutions.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Mehmet Zahid Yener*

* Dr.; Arş. Gör.; Ankara Yıldırım Üniversitesi, Ankara, Türkiye; mzyener@aybu.edu.tr; ORCID: 0000-0002-2458-9580.

Türkiye’de Yardım Faaliyeti Yürüten Kuruluşların Hukuki Statüsü

İnsani yardım, günümüz toplumunda oldukça önemli bir yeri haizdir. Küresel ve bölgesel ölçekteki çatışmalar ile birçok insan yerinden edilmiştir. Göç etmeyen insanlar ise bulundukları bölgede zorluklar yaşamaktadır. Çatışmaların yanı sıra yaşanan doğal afetler sonucu etkilenen insanlar, birçok zorlukla karşılaşmaktadır. Bu zorlukların üstesinden gelinmesi için ise en önemli faaliyetlerden birisi, insani yardımdır.

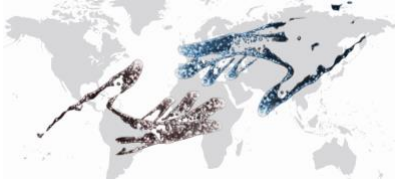
En temel ifade ile insani yardım, yardıma muhtaç insanlara maddi, manevi ve teknik destek sağlanmasıdır. Birleşmiş Milletler ise insani yardımı, “krizden etkilenmiş toplumlara yönelik hayat kurtarmak ve acıları azaltmak üzere yapılan yardım” olarak tanımlar. Bu bağlamda yiyecek ihtiyacından barınmaya, sağlık alanındaki desteklerden psikolojik desteğe kadar birçok yardım kalemi, insani yardım olarak değerlendirilmektedir.

İnsanın yaşama hakkı, birçok uluslararası anlaşma ile koruma altına alınmıştır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ise m. 17 ile diğer birçok ülke anayasalarında olduğu gibi insanların yaşama hakkını koruma altına almıştır. İnsani yardım, insanın yaşama hakkını koruma faaliyetleri içerisindeki en önemli unsurlardan biri olarak karşımıza çıkar.

İnsani yardım, dünyada ve ülkemizde birçok sivil toplum kuruluşu tarafından gerçekleşir. Bu kuruluşların yardım faaliyetleri, bağlı bulundukları hukuki statüye uygun olarak gerçekleştirilir. Yardım kuruluşların bağlı olduğu esaslar, yardımların niteliği, toplanması ve ne şekilde yapılacağı, kuruluşların hak ve yükümlülüklerinin ne olduğu önem arz eder. Zira her ne kadar insani yardım kutsal olsa da bu yardım faaliyetlerinin hukuki çerçevede gerçekleşmesi gerekir.

Ülkemizdeki yardım kuruluşları, esas olarak dernek, vakıf ve özel kanunlarla kurulan kuruluşlar olarak faaliyet göstermektedir. Bu çalışmada, Türkiye’de faaliyet gösteren yardım kuruluşlarının hukuki statüsü, bağlı oldukları esaslar, hak ve yükümlülükleri gibi hususlar incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: İnsani Yardım, Vakıf, Dernek.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

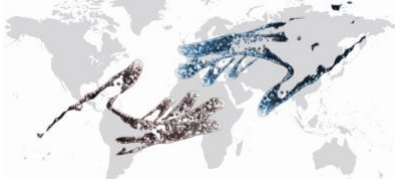
Abdullah Elmas*

* Dr.; Siirt Üniversitesi, Siirt, Türkiye; abdullahelmas@siirt.edu.tr; ORCID: 0000-0003-3704-3429.

İnsani Yardımın Sınırları: Etik Sorunlar, Riskler ve Tartışmalar

İnsani yardımın amacı, insan yaşamını korumak ve insanlık onurunu savunmaktır. Ancak yardım çalışmaları sırasında ortaya çıkan etik sorunlar, bu temel amacın gerçekleştirilmesini zorlaştırabilmektedir. Yardım kuruluşlarının savaş veya doğal afet gibi olağanüstü durumlarda acil müdahale etme zorunluluğu, etik açıdan karmaşık sorunlara yol açabilmektedir. Yardımın sağlanması sırasında karşılaşılan bu etik sorunlar, genellikle yardımın olumsuz etkilerinden kaynaklanmaktadır. İnsani yardımın sınırlarının ne olduğu konusunda net bir görüş birliği bulunmamaktadır. Yardımın ne zaman sona ermesi gerektiği veya hangi faaliyetlerin insani yardım kapsamında değerlendirileceği belirsiz kalmaktadır. Bu durum, yardımın sınırlarının sürekli olarak tartışılmasına neden olmaktadır. İnsani yardımın sınırlarını belirleyen üç ana unsur; aktörler, metodoloji ve bağlamdır. Bu unsurlar, yardım çalışmalarının anlamını ve kapsamını genişletmekte veya daraltmaktadır. İnsani yardım çalışmalarında sıkça karşılaşılan etik sorunlar arasında gri alanlar ve ikilemler bulunmaktadır. Bu durum, yardımın sağlanmasının kötüye kullanılma riskini artırmaktadır. Yardım kuruluşlarının özellikle savaş bölgelerinde faaliyet gösterdiği durumlarda, yardımın yanlış ellere geçmesi veya kötü amaçlar için kullanılması gibi sorunlar ortaya çıkabilmektedir. Ayrıca, Nazi Almanyası'nda Yahudi Konseylerinin iş birliği gibi tarihsel örnekler, yardım eylemleri ile suç ortaklığı arasındaki çizginin net olmadığını göstermektedir. İnsani yardımın olumsuz etkileri, özellikle savaş ve çatışma bölgelerinde belirgin hale gelmektedir. Yardımın çatışmaları uzatma, hükümetlerin sosyal sorumluluklarını devretme veya yardımın yağmalanarak şiddeti artırma gibi sonuçları olabilmektedir. Bu tür riskler, insani yardım çalışmalarının etik açıdan sorgulanmasına yol açmaktadır. İnsani yardımın insanların yardıma bağımlı hale gelmesine yol açması, yardımın uzun vadeli etkilerini sorgulayan bir diğer etik sorundur. Yardımın sürekli hale gelmesi, yerel toplulukların kendi ayakları üzerinde durabilme yeteneklerini zayıflatabilmekte ve bu durum yardımın amacını aşarak daha büyük sorunlara neden olabilmektedir. İnsani yardım çalışmaları sırasında yardımın etkili bir şekilde sağlanması her zaman sorunsuz olmayabilir. Bazı durumlarda, yardımın sağlanması sırasında belirli değerlerin ihlali veya gri alanlarda hareket etme gereği doğabilmektedir. Bu tür durumlar, yardım kuruluşlarının suç ortaklığı veya etik sorumluluklarını sorgulamalarına neden olabilmektedir. Bu çalışmada; İnsani yardımın etik temelleri, insani yardımın sınırları, insani yardım faaliyetlerinde etik gerilimler ve gri alanlar, insani yardımın olumsuz etkileri, insani yardımın neo-sömürgecilik özellikleri, insani yardımın insanların yardıma bağımlı hale gelmesi sorunu ve insani yardım çalışmaları sırasında karmaşık durumlar ve suiistimal riskleri analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: insani Yardımın Sınırları, İnsani Yardımın Kötüye Kullanılması, Gri Alanlar, İnsani Yardımın Olumsuz Etkileri, Etik Sorunlar.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Fulorya İnan* Adile Sülüntay**

* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; Birleşmiş Milletler Uluslararası Göç Örgütü (IOM); fulorya.inan@gmail.com; ORCID: 0009-0007-9914-7406.

** Lisansüstü Öğrenci; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; Birleşmiş Milletler Uluslararası Göç Örgütü (IOM); adileslnty@gmail.com; ORCID: 0009-0006-9556-9698.

Yumuşak Güç Ekseninde Türkiye'nin Afrika'ya Uyguladığı İnsani Yardımlar

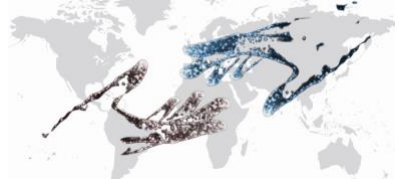
Geleneksel olarak, ülkelerin büyük güçlere sahip olup olmadığı o ülkelerin savaş gücüyle ilgiliyken, yıllar geçtikçe teknolojinin gelişmesiyle, ülkelerin güç kaynakları da değişime uğramıştır. Küresel bilgi toplumunda güç; daha fazla bilgi, kurumsal esneklik ve teknolojiyle ilgiliyken az miktarda toprak; doğal kaynaklara ve askeri güce dayanmaktadır. Aslında bu dönüşüm ihtiyacı gerek ABD gerekse Avrupa ülkelerinde güvenlik kurgularının sert gücün yanı sıra yumuşak gücü de uygulayacak yeni bir güç projeksiyonunun gelişmesine neden olmuştur (Yılmaz, s.31). Soğuk Savaş öncesi mevcut olan güç tanımlaması askeri güç, güvenlik veya ülkelerin mevcut yeteneklerini oluştururken, Soğuk Savaş sonrasında devletler bu kapsamda politikalarını değiştirmiş gerek iletişim gerekse media araçlarıyla bulundukları bölgelerde ikna kabiliyetlerini geliştirmek adına yeni politikalara yönelmiştir. Bahsi geçen tüm bu politikalar neticesinde 1990 yılında Joseph Nye tarafından Liderliğe Zorunluluk: Amerikan Gücünün Değişen Doğası adlı kitabında ilk defa yumuşak güç kavramı kullanılmıştır.

Yumuşak güç Nye'in original tanımına göre, emretme gücünün aksine, başkalarını kendi isteklerimizi istemelerini sağlayan 'co-optive power' olarak ifade edilen kaynak aktörün kendi amaçları neticesinde hedef aktörü kendine çekme, iş birliği ve müştereklik yaratma şeklinde ifade edilmektedir. Bu kavram askeri, güvenlik veya ekonomik güçlerin yer aldığı bir pozisyon olan sert gücün aksine; ülkenin değerlerinin, refah seviyesinin, fırsatlarının diğer ülkeler tarafından benimsenmesi, takip edilmesi veya hayranlık duyması olarak tanımlanabilmektedir (Cengiz, s.6).

Yumuşak güç bağlamında bakıldığında ülkeler sanat, kültür, medya, eğitim veya sağlık gibi kaynakları kullanarak, hedef ülkeye iç baskı veya müdahale uygulamadan insan merkezli politikalar uygulamaktadır. Bu bağlamda dünyanın coğrafi ve nüfus olarak en büyük ikinci kıtası olan Afrika, ekonomik ve siyasi istikrarsızlıklardan dolayı birçok kıtaya göre gerilerde kalmış ve birçok sömürgecilik faaliyetleriyle karşı karşıya kalmıştır. Türkiye'nin Afrika bölgesindeki etkinliğine bakıldığında, yumuşak güç ekseninde özellikle kültür, eğitim, ticaret, sağlık veya barınma alanlarında uyguladığı faaliyetler ve temel hizmetlere erişim noktasındaki insan yardım faaliyetleri dikkat çekmiştir. Bu nedenle bu çalışmada yumuşak güç ekseninde Türkiye'nin Afrika'ya uyguladığı insani yardımlara yer verilecektir.

Bu çalışmanın sorusu: Temel ihtiyaçların karşılanması bağlamında, Türkiye'nin Afrika'ya yönelik uyguladığı insani yardımların katkısı nedir?

Bu çalışmada temel hipotez 'Türkiye, Afrika'ya Türk tipi insani yardım modeli kapsamında insani yardımlarda bulunarak hem bölgesel görünürlüğünü arttırmış hem de Afrika'nın

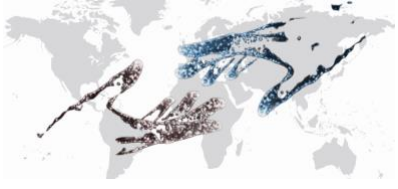

temel ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik katkı sağlamıştır.

Bu alışma, kuramsal ereve bakımından, uluslararası ilişkiler alanında geliştirilen Neoliberalizmin öncülerinden olan Joseph Nye'in yumuşak güç kavramı üzerinden açıklanmıştır.

Bu çalışmayı analiz etmek için metodoloji bağlamında olarak nitel araştırma yöntemlerine yer verilmiştir. Veri kaynakları bakımından birincil veri kaynakları kullanılacaktır. Birincil veri kaynağı olarak, yerli ve yabancı araştırma makaleleri, bu konuda yazılan eserler ve yayımlanan kitaplar dahil edilecektir. İkincil veri kaynağı olarak, İnsani Yardım Raporları, T.C. İçişleri Bakanlığı, AFAD, Kızılay ve TİKA raporları gibi -güvenirliliği yüksek- kaynaklara atıf yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yumuşak Güç, İnsani Yardım, Türkiye, Afrika.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Md. Nazmul Islam* Caner Korkmaz**

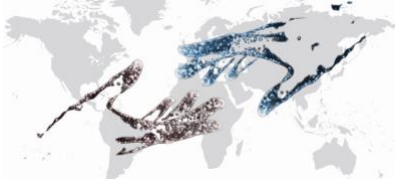
* Doç. Dr.; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; nazmul.academia@gmail.com; ORCID: 0000-0002-8660-0415.

** Lisansüstü Öğrenci; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; T.C. Dışişleri Bakanlığı; canerkorkmazzz@gmail.com; ORCID: 0000-0001-8097-3563.

Assessing Italy's Soft Power Communications Strategy: Under the Humanitarian Aids Policies

Soft Power pertains to a nation's capacity to influence other states using non-coercive methods. It's an indirect way of wielding influence that enables a country to accomplish its goals by enticing other nations to align with its principles, respect its values, and imitate its behavior. According to Nye "The soft power of a country rests primarily on three resources: its culture (in places where it is attractive to others), its political values (when it lives up to them at home and abroad), and its foreign policies (when they are seen as legitimate and having moral authority)." Professor Nye mentions that more than half of the world is under a democratic regime so soft power is important in order to create a better and bigger influence on one's country. Yet, according to EIU by 2021, now less than half of the world population is governed by democracy. Still, it doesn't mean soft power is less important than before and Italy is aware of the importance of soft power. Italy's long history makes it possible to use as a soft power tool just as their culture, language, art, tourism, and their brands including design brands. On a soft power perspective all these nations are like brands and "Brand Italy" has ranked 9th in 2022 according to Brand Finance as one of the most valuable nation brands.

Keywords: Soft Power, Italy, Humanitarian Aid.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

I. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 1ST INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

İbrahim Demir* Elmas Bener Otacı**

* Doç. Dr.; Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar (ULİSA) Enstitüsü, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; idemir@aybu.edu.tr; ORCID: 0000-0002-2425-0288.

** Araştırma Görevlisi; Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar (ULİSA) Enstitüsü, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; elmas.bener@aybu.edu.tr; ORCID: 0000-0003-4395-2805.

Domestic-International Matching Discussionsin Humanitarian Aid Policy

In the field of humanitarian aid, there has been a debate about whether donors or donor countries should provide foreign aid when their own populations are in need. Given the scarcity of resources, the ratio and priority of domestic and foreign aid is a humanitarian policy issue. The purpose of this study is to examine this policy issue. The study identifies the differences between domestic and foreign humanitarian aid and examines matching policies in the balance of domestic and foreign humanitarian aid from theoretical and practical perspectives. Matching is a mechanism that suggests that a country should provide the same or a certain proportion of its foreign humanitarian aid as its domestic humanitarian aid. Matching is a welfare increasing method used in many areas of social and economic life. Matching is particularly common in areas such as charitable giving, public investment and pension investment. Countries can adopt a policy of one-to-one or partial matching between domestic humanitarian assistance and external humanitarian assistance. One-to-one matching requires the same amount of domestic humanitarian assistance as foreign humanitarian assistance, while partial matching involves different ratios. One-to-one or partial matching would prevent the neglect of external humanitarian assistance or internal humanitarian assistance. The findings and recommendations of the study will contribute to the balancing of internal and external humanitarian aid within the framework of humanitarian aid policy and will lead to new studies and discussions on this issue.

Keywords: Domestic Humanitarian Aid, International Humanitarian Aid, Matching, Corporate Matching, Donations.

